

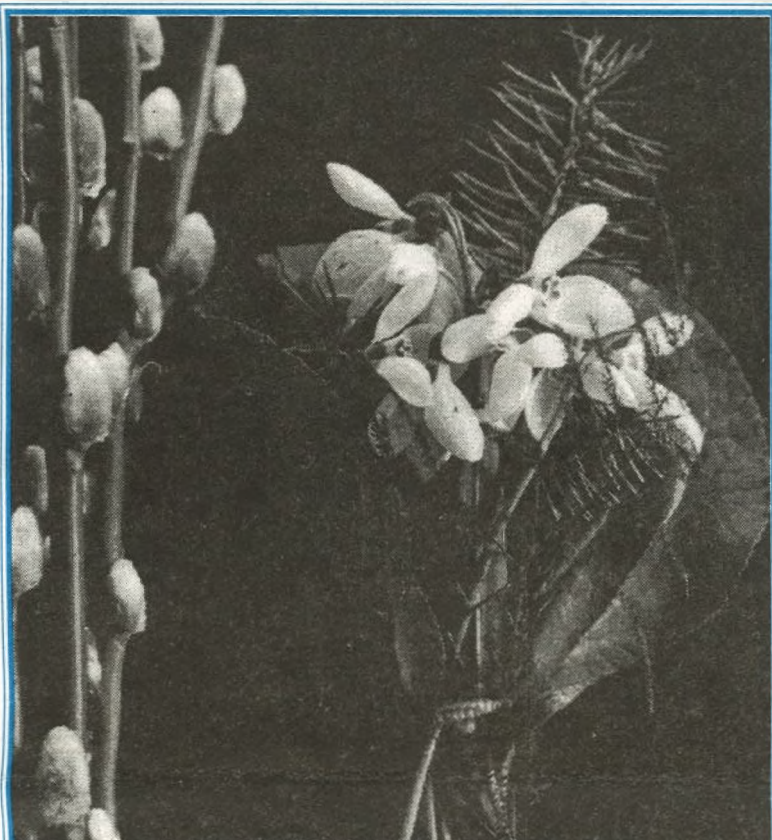
Foiaia românească

Vineri
12 martie
1999

Anal II
Nr. 10

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

Luna martie – luna mărtisorului

Cine nu cunoaște MĂRTISORUL, obiceiul răspândit în România, când – începând cu 1 martie – băieții și bărbații dăruiesc fetelor, mamelor și soțiilor câte o figurină delicată afîrnînd pe un șnur alb-roșu?!

Aceste mici cadouri simbolizează și venirea primăverii, reînvierea naturii, care se trezește la viața nouă din amorțeala iernii, când de sub zăpadă apar primii ghiociei și toporași.

O altă zi importantă din această lună este ziua de 8 MARTIE. Sărbătoarea (internațională) a Femeii, este ziua când femeile de pretutindeni primesc în dar o floare sau o mică atenție din partea bărbaților. Ziua aceasta este sărbătoarea sexului frumos și totodată a păcii, când femeile indiferent că sînt fete, mame sau soții, indiferent că sînt cu tenul alb, galben sau negru, devin egale: gîngăse fiice ale Evei care sînt răsplătite de cei care le iubesc. Ce poate fi mai minunat, decît momentul când o femeie, o mamă simte îmbrățișarea caldă a copilului, care se apropie de ea pe furiș, o sărută pe obraji și îi șoptește la ureche duioasă: „Pentru tine, Mamă!”, dăruindu-i un buchet gîngăș de ghiociei, și viorele. Fără îndoială, ziua aceasta aduce bucurii și sentimentul plăcut de a fi Mamă și Femeie.

8 Martie a trecut deja și sper că a adus tuturor femeilor și mamelor bucuria de care au parte și pe care o merită.
– juhász –

Aletea

Din nou luptă pentru supraviețuire

Legile noi, legate de condițiile și posibilitățile de funcționare ale școlilor, adică dependența financiară ale acestora, ridică din ce în ce mai multe probleme. Dar în viitor se vor ivi tot mai multe greutăți și piedici mai ales în viața școlilor mici, cu elevi puțini.

Din păcate, majoritatea școlilor noastre generale de naționalitate fac parte din această categorie. Prin urmare, în tot mai multe localități – mai ales dacă ne gîndim că școlile noastre românești se găsesc în județe care și în general sînt înapoiate din punct de vedere economic – școlile duc o luptă înverșunată pur și simplu pentru susținerea lor, pentru supraviețuire.

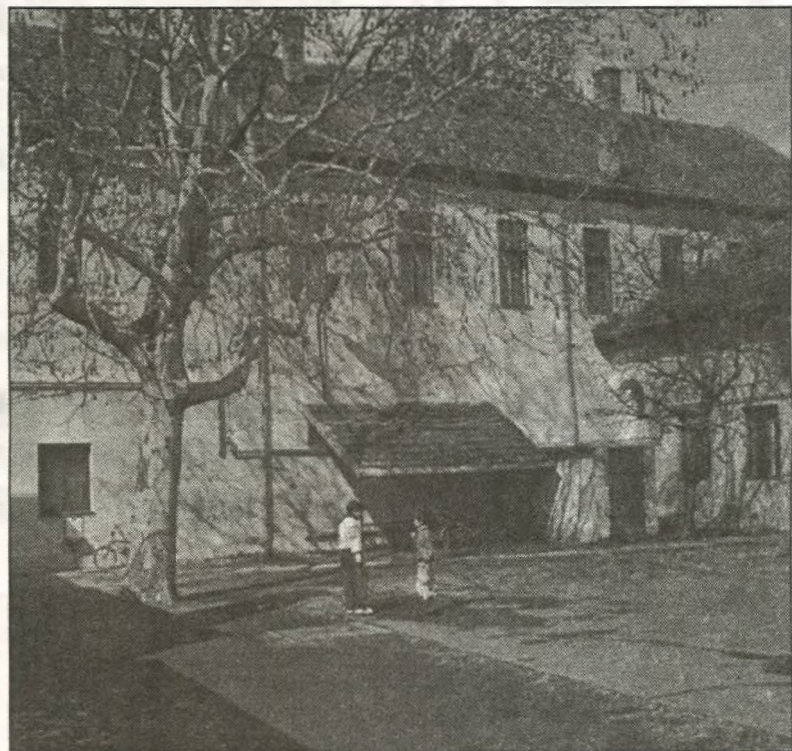
Cea mai nouă „victimă” a acestui proces de decădere este școala din Aletea, care în 1996 a purtat deja o luptă pentru supraviețuire. Acum, recent, consiliul orașenesc a pus din nou problema pe tapet. Dintr-un singur motiv: nu mai sînt bani. Mai exact: subvenția primită din partea statului pentru întreținerea școlii s-a redus sub 50 la sută. Prin urmare, pînă la sfîrșitul anului va trebui alocat din bugetul orașului un fond de 5 milioane de forinți pentru școala românească. Însă acești bani – deocamdată – lipsesc. Mai mulți consilieri sînt de părerea că predarea limbii române se poate rezolva fără nici o problemă și la școala maghiară din oraș.

La rîndul ei, Autogovernarea minoritară română din oraș abordează problema din prisma Legii pentru drepturile minorităților naționale și etnice, care asigură pe de o parte dreptul de veto în această problemă delicată pe de altă parte, pretinde categoric că dacă minimum opt părinți sau toți părinții elevilor aparținînd aceleiași minorități solicită școa-

la minorităților respective, atunci această solicitare este obligatorie și trebuie asigurate sursele pentru funcționarea instituției.

Legea mai declară cum că: cheltuielile suplimentare legate

ții și garanții financiare concrete, atunci nu s-ar mai încărca bugetul local și s-ar mări perspectivele practice favorabile pentru continuarea învățămîntului în limbile minorităților. Din păca-

de învățămîntul în limba maternă sînt suportate de stat, respectiv de autogovernarea locală.

Însă marea problemă este că: pe cînd legea prevede drepturi și posibilități, legea nu asigură garanții: niciunde nu apare nefiind cert, univoc definite forurile și obligațiile națiunii majoritare prin care ar trebui asigurată atît respectarea drepturilor, cît și garantarea financiară pentru realizarea posibilităților asigurate.

Asta ar presupune, în cazul finanțării școlilor unde se învață limba minorităților, ca în viitor aceste școli să fie finanțate din fonduri centralizate, fonduri destinate special școlilor minorităților cu efectiv redus de elevi.

Dacă ar exista aceste dispozi-

te, toate acestea sînt – deocamdată – doar reflecții. Și nu cred că, tratînd problemele numai din această prismă, se va rezolva problema aletenilor. Conturarea crizei actuale este întărită și prin demersurile făcute în ultimele săptămîni de conducerea orașului, care pînă la sfîrșitul lunii martie vrea să pună punct la capătul problemei. În orice caz forurile competente ale minorității române din Ungaria ar trebui să facă mai mult și la concret, fiindcă miza e mare. Ușor putem să ajungem în starea de avea o *Lege*, dar nu vom avea școli care ar putea dedubla funcția familiei în procesul de păstrare a limbii și a spiritualității noastre.

(j)

Din cuprins:

● Voie bună, veselie, la tradiționalul bal românesc din Micherechi (Pag. a 3-a)

● „De avem sau nu dreptate, Eminescu să ne judece!” (Pag. a 6-a)

La ședința Corpului Operativ s-a dezbătut

Modificarea statutului U.A.R.U.

La 2 martie, s-au întrunit la Giula membrii Corpului Operativ al Uniunii Autogovernărilor Românești din Ungaria pentru a pregăti ședința Adunării Generale a acestei noi organizații înființate la ședința de constituire din Budapesta la 14 februarie a.c.

Corpul a decis convocarea ședinței Adunării generale pe ziua de sîmbătă 13 martie 1999, ora

10.30, în aula Liceului „N. Bălcescu” din Giula. Totodată Corpul Operativ propune următoarea ordine de zi:

1. Modificarea statutului aprobat la ședința de constituire a Uniunii;
2. Alegerea deținătorilor de funcții și stabilirea comisiilor de lucru.

Peste 200 de localități în asediul apei

În ultimele săptămâni au căzut deosebit de multe precipitații sub formă de zăpadă și ploaie. Prin urmare, atât centimetri de apă de ploaie, cât și apa provenită în urma topirii maselor enorme de zăpadă pun la mare încercare albiile râurilor. În plus: rețeaua de apă freatică este suprasaturată, încât apa izbucnește din pământ, inundând mii și mii de hectare, periclitând zeci de localități. Cifrele actuale menționează 326.000 hectare inundate și 200 de localități amenințate.

Președintele **Árpád Göncz** a lansat un apel de ajutorare pe baza căruia oricine poate ajuta, trimițând bani sau bunuri, colecta fiind coordonată de activiștii din Ungaria ai Ordinului Maltez.

Apel pentru participare la concursul publicat de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice”

Tematica concursurilor:

– Programe instructive pentru copii și tineret, organizarea unor tabere de specialitate pentru tineretul de minoritate.

Prima etapă (15 mai 1999 – 30 septembrie 1999).

Termen de înaintarea dosarelor: 12 martie 1999.

Decizie asupra rezultatelor: 29 aprilie 1999.

A doua etapă (1 octombrie 1999 – 29 februarie 2000).

Termen de înaintarea dosarelor: 6 august 1999.

Decizie asupra rezultatelor: 9 septembrie 1999.

– Pregătirea sau perfecționarea specialiștilor din viața culturală și publică a minorităților naționale și etnice.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 9 aprilie 1999. Decizie asupra rezultatelor: 20 mai 1999.

– Activitate editorială, difuzare și propagare, traduceri literare.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 28 mai 1999. Decizie asupra rezultatelor: 24 iunie 1999.

– Activitate legată de viața religioasă a comunităților, practică în limba maternă. Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 9 aprilie 1999.

Decizie asupra rezultatelor: 20 mai 1999.

– Sprijinirea acțiunilor de colecționare.

Termen de înaintarea dosarelor de concurs: 28 mai 1999. Decizie asupra rezultatelor: 24 iunie 1999.

– Sprijinirea activităților de păstrarea tradițiilor și a programelor culturale.

A doua etapă (1 mai 1999 – 30 septembrie 1999).

Termenul de înaintarea dosarelor de concurs: 12 martie 1999.

Decizie asupra rezultatelor: 29 aprilie 1999.

A treia etapă (1 octombrie 1999 – 29 februarie 2000).

Decizie asupra rezultatelor: 24 iunie 1999.

Dosarele de concurs trebuie înaintate pe baza unor formulare, care se pot procura împreună cu o anexă, care cuprinde un îndrumător. Dosarele se pot procura: personal la biroul central al Fundației, Budapest V, str. Akadémia 3., prin poștă, solicitând formularul C5 din partea adresei: 1357 Budapest, Pf. 2., sau prin Internet: <http://W3.datanet.hu/~mnekk>

Important! Pentru fiecare program, pentru orice inițiativă trebuie concurat separat, pe un formular aparte.

Rugăm solicitanții ca la completarea formularelor și la întocmirea dosarelor să țină cont de cerințele cuprinse în îndrumător!

Dosarele de concurs înaintate incomplet sau completate greșit nu vor fi luate în considerare. La fel, dosarele ajunse cu întârziere nu vor fi discutate, ci după ce se consideră nevalabile, ele vor fi anulate după trei luni. Dosarele nevalabile nu vor fi nici înregistrate, nici restituite, dar nici nu vom anunța solicitanții!

Vă rugăm ca dosarul de concurs să-i fie anexat și un timbru de 100 ft.

Reprezentanții minorităților la premierul Viktor Orbán

S-a stabilit data definitivă, tocmai pe ziua de azi, 12 martie a.c. a întrevederii premierului maghiar **Viktor Orbán** cu reprezentanții minorităților din Ungaria. Evident că reprezentanții minorităților conlocuitoare așteaptă ca premierul ungar să aprecieze: *ce fel de politică față de minorități va realiza guvernul în viitor*. La această întâlnire se vor dezbate, printre altele, și probleme legate de posibilitatea reprezentanței în Parlament a minorităților și, nu în ultima instanță de modificarea Legii privind drepturile minorităților naționale și etnice.

După cum este cunoscut, imediat după schimbarea guvernului în anul trecut, reprezentanții minorităților au inițiat o întrevedere cu noul premier. Guvernul însă a considerat de bine ca această întâlnire să fie convocată abia după cunoașterea rezultatelor alegerilor minoritare, inclusiv după constituirea autoguvernărilor pe țară a minorităților. În ziua de 8 martie, conducătorii minorităților au conciliat cu **dr. Doncsev Toso**, președintele Oficiului Minorităților Naționale și Etnice, înaintând și o propunere referitoare la ordinea de zi a acestei reuniuni. Reprezentanții minorităților așteaptă să afle înainte de toate ideile generale ale guvernului privind politica față de minorități, anume cum s-ar putea îmbunătăți dialogul dintre Cabinet și minorități. Minoritățile sînt convinse că guvernul va oferi garanții juridice și financiare pentru întărirea autonomiei culturale a minorităților, precum și pentru întreținerea și funcționarea instituțiilor acestora. Un capitol aparte al întrevederii urmează să fie examinarea situației învățămîntului minoritar, precum și problematica reprezentanței minorităților în cel mai înalt for legislativ, în Parlament.

Din păcate, dintre cele 13 minorități din Ungaria, numai românimea nu a reușit să-și formeze o autoguvernare pe țară, în locul căreia s-a inițiat constituirea Uniunii Autoguvernărilor Românești din Ungaria. Ca reprezentant al acesteia **Ion Budai** a fost invitat la întrevedere cu premierul Viktor Orbán.

Din partea guvernului României

Donație comunităților românești din Ungaria

Extinderea relațiilor dintre guvernul României și comunitățile românești din Ungaria s-a concretizat, printre altele, și în zilele trecute, cînd o delegație a Departamentului pentru Relațiile cu Românii de peste Hotare, condusă de **Gabriela Cursaru** a adus donații culturale pentru instituțiile românești din țara noastră.

Donațiile constau din hîrtie tipografică pentru Editura „NOI”, mașini de scris electronice pentru școli românești, 120 cutii cu peste șapte mii de cărți din literatura română, 678 casete audio și 10 CD-uri. În timpul șederii în Ungaria, în-

tre 2 și 13 martie, reprezentanții Departamentului pentru Relațiile cu Românii de peste Hotare s-au întâlnit cu conducătorii Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, Uniunii Autoguvernărilor Românești din Ungaria, ai Editurii „NOI”, precum și cu directorii școlilor românești, cu reprezentanții Episcopiei Ortodoxe Române din Giula, cu alte personalități ale vieții culturale din țara noastră. Reprezentanții guvernului român au efectuat o vizită și la Seghedin și Budapesta unde, de asemenea, s-au întâlnit cu reprezentanții comunităților românești din aceste orașe.

Întîlnirea primarilor din România și Ungaria

Asociația de Prietenie Ungaro-Română cu sediul la Pécs se străduiește ca prin mijloacele diplomației populare să dezvolte legăturile dintre societățile civile ale celor două țări.

Asociația din Pécs a decis ca în anul 1999 să organizeze prima întîlnire ungaro-română a primarilor. Locul desfășurării evenimentului de mare importanță ar fi: **Szentlőrinc**. **István Mátis** primarul orașului din județul Baranya este de altfel vicepreședintele Asociației sus-amintite.

La întîlnirea internațională vor fi invitați 10–15 primari din țările învecinate. În programul de trei zile figurează: consfătuiri cu tematică de autoguvernare, cunoașterea orașului, excursie profesională, întîlnire prietenească etc.

Trecere provizorie între Geszt și Cefa

Reprezentanții consiliilor localităților Geszt, Mezőgyán și Crîstor din județul Bichiș, Ungaria, respectiv localitatea Cefa, din județul Bihor, România au decis în comun, ca în ziua de 20 august a.c. să se deschidă un nou punct de trecere rutieră a frontierei între Geszt și Cefa pe limita acestei singure zile. Reprezentanții întruniți și-au exprimat convingerea că încetul cu încetul se vor realiza tot mai multe posibilități de trecere a frontierei la Geszt-Cefa, de la trecerea provizorie pînă la cea permanentă.

Cupa Prieteniei

În anul acesta se va organiza pentru a noua oară competiția sportivă tradițională ungaro-română de tineret, intitulată *Cupa Prieteniei*, care se desfășoară alternativ, în orașul Deva (România) și Sellye (Ungaria).

Șiurul de întîlniri, inițiate în anul 1993 de profesorul de educație fizică și antrenorul **Károly Szabó** a devenit de pe acum cel mai important eveniment sportiv al mișcării de prietenie din cadrul *Asociației de Prietenie Ungaro-Române* (Pécs).

Următoarea ediție a competiției va avea loc în zilele de 27-28 martie a.c., la Sellye, unde își vor încerca puterile echipe de handbal (fete) și mini-fotbal (băieți) din țările învecinate.

Voie bună, veselie, la tradiționalul bal românesc din Micherechi

Iată am ajuns din nou la sfârșitul petrecerilor de carnaval, tradiționale și în localitățile în care trăiesc oameni de naționalitate română. După balul central de la Giula, petrecerile organizate în câteva așezări „de-ale noastre” au continuat și la începutul lunii martie.

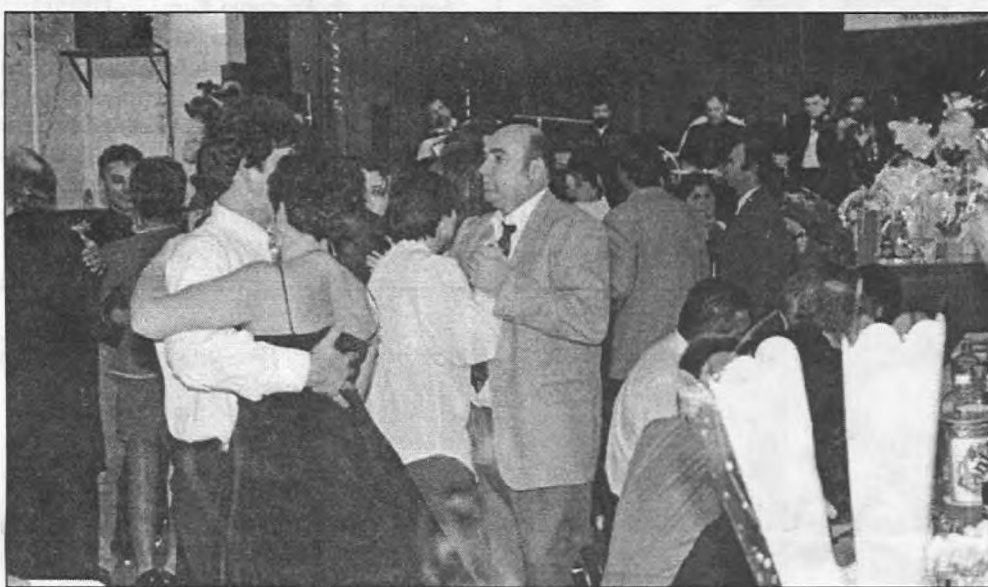
Unul dintre ultimele baluri, cel organizat la 6 martie a.c. a avut loc la Micherechi. Aici conducătorii satului au dovedit iarăși că într-adevăr în această comună bichișeană (cea mai compactă comună românească), organizarea balurilor românești are tradiții, și că aceste petreceri sînt bine pregătite. Este nespuse de îmbucurător că această popularitate a cîntecelor, muzicii și dansurilor românești o dovedește că, la balurile românești se lărgește interesul mai ales în rîndul generației mai tinere, ceea ce oglindește faptul că la balurile românești din Micherechi participă în ultimii ani tot mai mulți tineri. De altfel, conform scenariului tradițional pentru astfel de petreceri, cu cîteva minute după ora fixată în program, **dr. Gheorghe Ruja**, primarul comunei a pășit în fața microfonului și prin cîteva cuvinte a deschis balul, urînd „bun venit”, voie bună și petrecere plăcută tuturor oaspeților. În rîndul acestora la masa protocolară, au ocupat loc reprezentanții *Ambasadei României la Budapesta* și ai *Consulatului General al României din Seghedin*. Tot printre oaspeți s-a aflat și **Ion Budai**, președintele *Corpului Operativ al Uniunii Autoguvernaților Românești din Ungaria*, primarii din comunele înfrățite, precum și cîteva grupuri prietenești, printre care și chitighăzeni care au sosit în frunte cu primarul lor. Și fiind organizat balul în pragul *Zilei Internaționale a Femeii*, femeile au fost onorate în plus și cu cîte-un trandafir și un mărtișor.

După cuvintele călduroase ale primarului a urmat un scurt program prezentat de păstrătorii de tradiții ai *Echipei „Gheorghe Nistor”* din comună.

Muzica asigurată de cîte un taraf invitat din România ridică în fiecare an nivelul și interesul acestor petreceri românești. Nu a fost altfel nici acum, cînd publicul a putut petrece pe muzica asigurată de *orchestra fraților Strugurel din Oradea* și de formația locală *Kovács*. Muzicanții au fost neobosiți, au cîntat pe placul tuturor, iar soliștii vocali, în frunte cu **Florica Duma** și **Amalia Codoreanu** au adus un repertoriu anume întocmit pentru această seară.

La Micherechi, deci, toate condițiile pentru succesul unei adevărate petreceri românești au fost asigurate din timp, încît a fost natural ca distracția, care a durat pînă-n zori zilei următoare, să reușească din plin.

— juhász —

Ședința românilor din Békéscsaba

Recenta ședință ordinară a membrilor Autoguvernației minoritare române din Békéscsaba, a fost condusă de data aceasta de vicepreședintele **Ioan Kozma**. Conform temelor care au figurat pe ordinea de zi, consfătuirea a început cu trecerea în revistă a situației actuale a românilor din Ungaria, singura naționalitate care a rămas fără autogovernare pe țară.

În această ordine de idei, românii cebani au propus inițierea unui forum, la care ar primi invitație și alte naționalități, reprezentanți de frunte ai diferitelor foruri, instituții de conducere competente, în cadrul cărora s-ar dezbate „doleanțele” minorităților naționale și etnice conlocuitoare.

În continuare, **Gheorghe Gurzău** a schițat pregătirea concursului de povestire pe țară al elevilor. Pe urmă s-a referit la *tradiționalul bal românesc: „Mărțișorul”*, care e dedicat mai ales sărbătoririi femeilor. La această acțiune care va avea loc la 12 martie 1999 ora 18, la *Restaurantul Party* din reședința județului Bichiș, — muzica fiind asigurată de o formație și soliști din Lipova — sînt așteptați toți cei dornici de distracție, voie bună și de discuții prietenești.

Ședința a continuat cu cîteva informații legate de viața creștinească. Părintele **Teodor Marc** și-a exprimat bucuria de a putea vorbi despre instalarea episcopului **Sofronie Drincec**, care va oficia o slujbă în ziua de 25 martie, ora 10 la biserica ortodoxă română din oraș, bucurîndu-se de asemenea și de vizita — printre românii cebani — a mitropolitului **Serafim**.

Drept încheiere a ședinței, punctul „diverse” a cuprins probleme de actualitate și informații prezentate în majoritate de președintele **Gheorghe Grósz**. Astfel a accentuat printre altele că și în acest an audiențele consacrate celor care au probleme de gen „românesc” sînt programate în după-masa zilelor de luni. S-a discutat și despre participarea românimii locale la festivitățile de 15 Martie (depunîndu-se coroane de flori). S-a mai anunțat că prin intermediul *Inspectoratului pentru Cultură — Sălaj* și al *Asociației de Prietenie Ungaro — Române din județul Bichiș*, va avea loc în seara zilei de 27 martie la *Restaurantul Party* o seară de teatru, la care își vor da concursul 9 actori tineri din Zalău. Înaintîndu-se cereri financiare, s-au votat cîte o sută de mii ft. comunității bisericești române din loc și Uniunii Românilor din Békéscsaba.

Planificîndu-se constituirea unei parohii în apropierea bisericii românești, inginerul **Tamás Fajzi** a prezentat o schiță, un proiect pregătit pentru realizarea noului edificiu, (despre mersul lucrurilor și rezultate vom informa pe parcurs).

— E. Bánai —

Cred că mă place calculatorul la care lucrez la redacția săptămînalului nostru. Fiind absolut începătoare, acum un an m-am așezat în fața calculatorului cu o intenție categorică: acum vreau să te cunosc și vreau să lucrez cu tine. Colegii mi-au venit în ajutor, încît azi mă descurc cu o oarecare ușurință în programul redactării textelor — pe care-l folosesc ca ziaristă. Dar drumul pînă aici a fost lung și uneori — nu, nu dureros, cum continuă zicala în general — ci nostim.

S-a întîmplat în repetate rînduri cîd atunci cînd eram gata-gata să renunț la munca cu computerul, calculatorul — parcă ar fi simțit ceva (?) — m-a luat prin surprindere cu umorul. Dar să încep de la capăt. Cineva a instalat în calculator un program care pentru fiecare zi îmi dă un sfat numit: „Sfatul bun al zilei”. În urma acestuia pot învăța noi și noi operații, reguli. Însă uneori, pur și simplu, acest program nu se referă propriu zis la operațiunile din sistemul respectiv, ci conține sfaturi de toate zilele. Și nu formulate oricum, numai așa, negru pe alb, ci dovedind un umor aparte, un simț fin al nuanțelor.

Doresc să împărtășesc cu iubitorii acestei „mașini” cîteva cazuri, care m-au apropiat de „inimă” acestui calculator rece.

Era o zi ploioasă de vineri, cînd mă aștepta un șir lung de treburi care trebuiau rezolvate. Dimineața m-am așezat cam îngîndurată în fața monitorului, spre a scrie un articol pentru numărul următor al săptămînalului. Băteam literele aproape automat, făcînd pașii obișnuiți de formare, de stabilire a tipului de litere, de salvare a textului. S-a întîmplat să fiu singură în sala de calculatoare, cînd dintr-odată mi-a pierit jumătate din rîndurile scrise, parcă cineva ar fi tăiat în două „coala” textului. Iar ca „sfatul bun al zilei” a apărut următoarea zicătoare: „Cine sapă groapa altuia, cade singur într-

însa”. Am stat nemișcată cîteva clipe, uitîndu-mă cînd la sfatul zilei, cînd la degetele mele de-asupra claviaturii, pînă m-a apucat risul. Probabil am greșit undeva. M-am simțit ca provocată la un duel, deși într-o formă cam neobișnuită. Prin urmare, mi-am luat „armele” mele de cunoștințe. Am apăsă pe ici-colo, în modul învățat, și pînă la urmă am reușit să-mi „readuc” integral textul. După această victorie am ținut o mică pauză, cu gîndul oare calculatorul a simțit ceva din starea mea sufletească subredă din acea dimineață...

Cu o altă ocazie, lucram de mult timp la calculator, eram foarte obosită, cît pe ce să întrerup munca. Atunci, mașina mea preferată s-a grăbit să mă învieze printr-un sfat cu tema cam îndepărtată de specia domeniului: „La pantaloni cu dungi nu îmbracă cămașă cu buline”.

„Vedeți, de așa ceva numai calculatorul meu e capabil!” — m-am întors spre colega mea Maria și colegul meu Ștefan. „Ia, vedeți, puteți fi din nou invidioși, iată cît de mult îmi poartă de grijă computer-

ul meu. Cred că mă iubește!...”

Ultimul sfat de acest gen l-am primit doar cu cîteva zile în urmă: „Nu merită să pescuiești în apă tulbură”.

Oare la ce s-a referit mașina mea scumpă? Oare ar fi un sfat bun pe care ar trebui să-l amintesc și altora? Nu se știe...!

Adevărul e că pot sfătui pe toți cei care privesc timizi spre calculator, să uite orice aversiune, orice rezervă și să se apropie de acest „prietin” electronic fără gînduri ascunse, spre a se folosi de știința acumulată de acest creier electronic.

Iar eu aștept curioasă următorul sfat bun al calculatorului meu, care cred că ține la mine!... Mai mult chiar: am impresia că mă place calculatorul!

— anra —

CALCULATORUL MĂ PLACE...

La Bedeu

Preșcolarii învață cu plăcere româna

Spre deosebire de localitățile mari, într-o așezare mică, cu populație redusă, totul merge mai anevoios. Astfel constatarea e valabilă și pentru sătulețul bihorean Bedeu. Condițiile de funcționare sînt mai sărăcăcioase, mai vitrege, bugetul e din ce în ce mai redus. Pedagogii trebuie să ducă o adevărată luptă pentru asigurarea exigențelor corespunzătoare activității instructiv-educative.

La Bedeu scade permanent numărul nou-născuților, tocmai din cauza aceasta e redus și numărul copilașilor din grădinița de copii, mi s-a plîns conducătoarea **Maria Kakócz**, care m-a primit cu drag, prezentîndu-mi instituția, care funcționează sub direcțiune comună cu școala.

– Îmi pare rău, că se nasc din ce în ce mai puțini copii. Satul a îmbătrînit, tinerii părăsindu-și pe parcurs localitatea din cauză că aici nu au posibilitate de a se încadra în muncă. Exemplul e grăitor, cînd fac comparație cu anul trecut. Atunci aveam încă 25

sim româna în permanență, în cursul întregii săptămîni, și în timpul liber, nu numai la ocupațiile de română. Important e ca copiii să învețe cu plăcere limba, prin poezioarele, cîntecele, expresiile mai frecvent folosite.

– Puneți accent și pe păstrarea, promovarea tradițiilor locale...

– Cum să nu. Acesta este un scop primordial al nostru, mai ales că cele acumulate, învățate aici, copiii le folosesc, le transmit și la școală, unde, de pildă, eu mă ocup de „țiterăși”. Preșcolarii învață ușor să danseze, să cînte, deci de noi depinde ce și cum le predăm. Avem noroc și cu părinții, care răspund cu „da” oricînd le solicităm ajutor în orice privință. Cînd e posibil și noi ne înscriem la cursuri de perfecționare, cum a fost de exemplu cel din Sinaia, ca să putem ține pasul cu noile cerințe. Nu demult am organizat aici la noi o întrunire a educatoarelor din grădinițele de copii de naționalitate din județul Hajdú-Bihar. Atunci am discutat, am făcut schimb de experiențe, ajutîndu-ne reciproc,

de copilași, iar acum avem doar 14. Funcționăm cu o singură grupă comasată. Copiii sînt educați, instruiți de două educatoare și o doică. Din punct de vedere profesional, ei sînt pregătiți pentru școală la nivel mulțumitor. Deci noi ne facem treaba din suflet, în interesul prichindeilor.

– Ani la rînd se învață și româna la Grădiniță...

– Este adevărat că de acasă copilașii nu aduc cunoștințe de limbă, în familii vorbind românește în general numai bunicii, străbunicii românește. Totuși părinții sînt mulțumiți de posibilitatea de a învăța românește la Grădiniță, astfel și programa e pregătită conform cerințelor ambelor limbi. Pe cît e posibil, folo-

sătuindu-ne. Această acțiune am putut-o organiza din banii procurați printr-un concurs publicat de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria.” Precum vedeți, chiar și singura încăpere de ocupații o înfrumusețăm, „îmbrăcăm”, „confectionăm” noi, bazîndu-ne pe priceperea și hărnicia noastră. Ceea ce tare ne-am dori, este o mică sală de gimnastică, care ni s-a și promis, însă realizarea nu știm cînd va fi...

Copilașii au fost pregătiți tocmai pentru odihna de după-masă. M-am despărțit de ei dorindu-le somn ușor și dulce, făcîndu-le și o fotografie, drept amintire...

– E. Bányai –

Békéscsaba

Elevi din România

La Forumul ungaro-român al pedagogilor care a avut loc în luna noiembrie din anul trecut la Békéscsaba, – Sándor Piller – directorul Liceului profesional care-i aparține Fundației Școlare Eötvös József, a informat participanții că la școală sînt primiți (și studiază chiar și acum) și tineri din România.

Scopul principal este școlarizarea cît mai multor elevi din România la școala din reședința județului Bichiș, care s-a înființat în anul 1994 și unde sînt pregătiți experți în turism și administratori bancari, care învață obligatoriu limba engleză și germană, iar facultativ își pot însuși limba franceză și italiană.

Elevii au posibilitatea să participe la o practică profesională de patru luni în Elveția, iar cei care termină, se pot angaja ca stagiați în Austria și Elveția.

Ca o informație în plus: pentru admiterea în liceu, este necesară diploma de bacalaureat și cunoașterea limbii engleze sau germane la nivel mediu. Elevii plătesc taxă școlară. Cei care locuiesc departe pot primi cazare la internat.

După examenul de absolvire, elevii primesc o diplomă recunoscută de stat. Adresa liceului: Békéscsaba, Andrassy út 11-17. Cod 5600. Tel. și fax: (66) 446-220. – b –

Arad

Cărți pentru școală

Asociația de Prietenie Româno-Ungară din Arad a inițiat o acțiune de colecționare de cărți pentru un liceu din localitate cu rugămintea de a fi donate pentru biblioteca școlii volume care nu se mai folosesc în alte locuri. Sînt așteptate cu plăcere cărțile de literatură și științifice, enciclopedii și dicționare – atît în limba maghiară, cît și în română.

Membrii Asociației din Pécs de pe acum s-au angajat să contribuie la această acțiune cu cîteva volume. Asociația din județul Bichiș, cu sediul la Békéscsaba, a aderat la această inițiativă, oferind pachete de cărți trimise la Arad cu mașini de ocazie.

S-a propus și adunarea unor reviste ilustrate „care rezistă timpului”, adică nu-și pierd actualitatea cu trecerea timpului. – b –

Să știi să aștepți

A fost odată un cocoșel și o găinușă.

Cocoșelul a fugit în grădină și a început să ciugulească coacăze verzi. Găinușa i-a spus:

– Nu mînca coacăzele verzi, cocoșule, așteaptă pînă se coc.

Cocoșelul n-a vrut să aștepte. Dar a și pățit-o.

– Of, of, strigă el a doua zi, mă doare burta. Ce să mă fac?

Găinușa i-a dat ceai de mentă.

Cocoșelul s-a făcut bine și s-a dus la cîmp. A alergat și s-a încălzit. A fugit spre rîu să bea apă rece. Găinușa i-a zis:

– Nu bea apă rece, cocoșelule, așteaptă pînă te răcorești.

Dar cocoșul n-a vrut să aștepte. A băut apă rece și s-a îmbolnăvit. Doctorul i-a dat o doctorie amară.

A stat mult cocoșelul în pat. Apoi s-a făcut bine.

Era vară. Cocoșelul și găinușa mîncau grăunțe. Deodată găinușa spune:

– Uite-o vulpe, ne pîndește. Să ne ascundem bine. Și s-au ascuns. Dar cocoșelul voia să iasă din ascunziș și să mănînce.

Găinușa i-a spus:

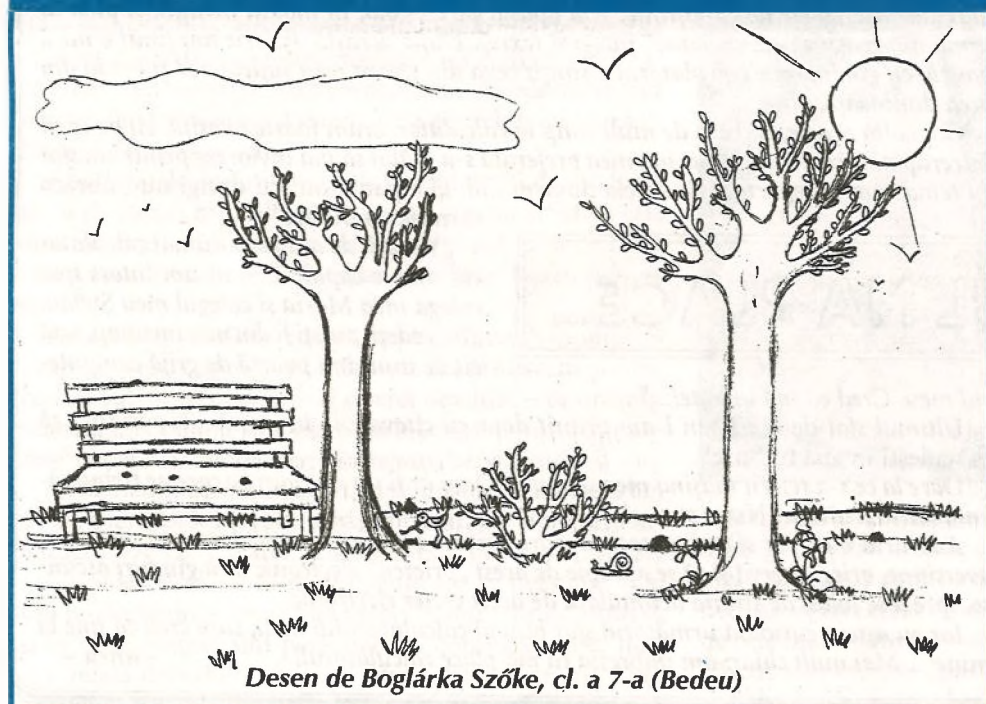
– Așteaptă, cocoșelule, vulpea e aci, n-a plecat încă. Dar cocoșelul n-a vrut să aștepte. A ieșit din ascunziș și iată, vulpea l-a înhățat. Cocoșelul a început să țipe speriat, iar găinușa să cotcodăcească. A ieșit atunci stăpînul și a alungat vulpea.

Iar cocoșelul a învățat că trebuie să aștepte...

Din volumul

Strălucește soarele, hai copii la joc
întocmit de **Florica Otlăcan**

GALERIA COPIILOR

Desen de Boglárka Szőke, cl. a 7-a (Bedeu)

Jocuri distractive

Anotimpuri

Din următoarele proverbe lipsesc anotimpurile. Scrieți-le deasupra punctelor.

Nu e fără grămadă.

Cu o rîndunică nu se face

..... se numără bobocii.

Fă-ți car și sanie.

Cunoscute echipe de fotbal

Completați numele lor cu cîte un nume de oraș.

..... United

Real

Bayern

Universitatea

Dezlegării:

2. Manchester, Madrid, München, Craiova

1. toamna, primăvară, iarnă, vară

L. B.

Mirosul atrăgător al mi-a pătruns întreaga mea fire pământului, vestitor de primăvară. Atotputernicul Soare și Vânt a zvînturat aerul. După atîta ger, zăpadă și lapoviță, în hotar sclipesc bălțile, soarele se scaldă în ele și le zbicește.

E un alt semn bun că și păsările încearcă să-și drege glasurile, dorind să ne facă bucurie, vestindu-ne primăvara.

Eram bine dispus, de aceste gânduri cînd vineri după-masă – așa, la sfîrșit de februarie – m-am angajat să vernisez expoziția apropiatului meu amic **Ioan Nistor**, la Galeria Dürer din Giula.

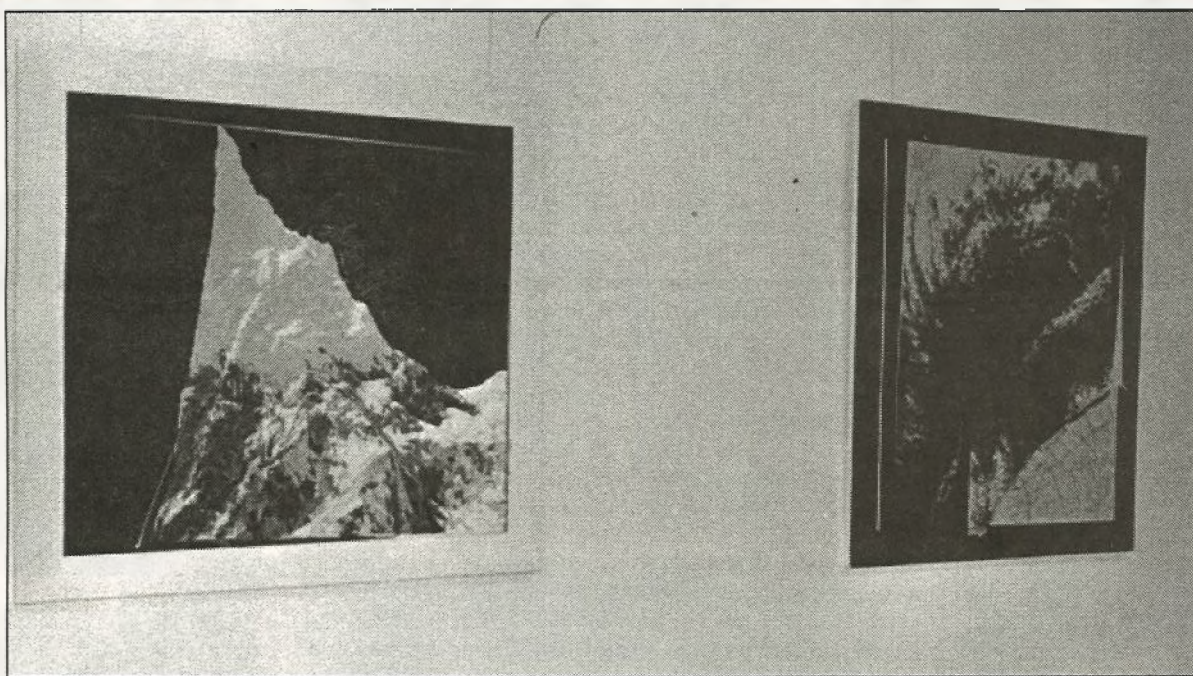
M-am bucurat și am fost mîndru că a primit posibilitatea de a expune în această Galerie.

Urmărindu-i activitatea, mi-a plăcut de la bun început cum s-a pregătit pentru acest program. Îmi place să-i urmăresc perseverența: cum a reușit să îmbrățișeze și să domine acest spațiu de expoziție cu lucrările sale. Îmi place cum și-a realizat sistemul formă – valoare. Îmi place cum își apără crezul artistic, ca un monoman. Îmi place cum argumentează. Îmi place cum vrea să câștige. Îmi place cum dorința lui de a învinge cea ce e de învins. Îmi place cînd e de față de ceea ce face. Îmi place cum se gîndește. Îmi place cum rezolvă problemele. Îmi place cum simte. Îmi place cum trăiește. Îmi place că mă aflu cu el în relații omenești. Îmi place că se străduiește să comunice cu orișice preț cea ce este de necomunicat.

Ioan Nistor a încercat să faurească un limbaj artistic nou, o formă expresivă nouă. „Texturi de peisaj Dedosferice” acest joc de cuvinte este și titlul expoziției actuale. L-am întrebat, ce înseamnă această combinație de cuvinte. Mi-a răspuns: e un „camuflaj”, e un pseudonim, o mascare sofisticată, o naștere a gândirii sale creatoare. NESTOR are idei care îl frămîntă, are o

Expoziția lui Ioan Nistor la Galeria Dürer din Giula

A lărgit spațiul

comoară de care se poate mîndri – și totul e o autoironie. Dar dilema este dacă are dreptate sau nu.

Oare cine are dreptate?!

Cînd s-a avîntat în acest domeniu al texturilor de peisaj dedosferic Ioan Nistor a început o experiență nouă, a început să se gîndească în alt spirit și și-a pus mintea într-o altă direcție, a gîndirii, dorind să-și lărgască orizontul prin aceste manipulări în spațiu.

Pe Nistor îl preocupă trei mari probleme ale vieții: „viața și moartea”, „sexualitatea”, „idila și groaza”. În căutarea direcției sale, a dat peste toate cele trei „stațiuni”, dar nu a descoperit nimic deosebit. Pentru el peisajul nu este o hartă. Pentru el acest peisaj, aceste naturi moarte sînt locuri unde se ascunde această atmosferă care îl apără, îi dă siguranță și căldură. Acolo îl pătrunde mirosul atrăgător al fructelor coapte. Dacă „intrăm în joc” cu el și ne plasăm pe undele concepute de el, atunci NESTOR își scoate masca și plătește cu aceeași monedă. Dar în același timp e deschis și „cochetează” cu noi. Știu că lui îi place Tristan Tzara și că mie îmi (mai) place Brîncuși.

Din toată inima recomand aceste lucrări, care s-au născut în ultimii trei ani și la a căror „naștere” creatorul lor și-a dat contribuția atît cu mintea și cu mîna lui harnică, cît și cu aparatul de fotografiat, cu computerul și cu meșteșugul tradițional al picturii. Toate acestea printr-o muncă smerită, interesantă cu talentul dat de Dumnezeu. Mă aplec în fața acestor lucrări, îl felicit pe omul creator și gînditor, vizitatorului îi doresc vizionare plăcută, ca fiecare să-și găsească orientarea în „texturile de peisaj dedosferice”.

Șt. Oroian

P. S: Bogată-i țara, care are astfel de distribuitori de ziare!

Asociațiunea Pentru Literatură Română și Cultura Poporului Român ASTRA

prin despărțămintele „Mihail Kogălniceanu” Iași și „Timotei Cipariu” Blaj în colaborare cu Ministerul Culturii, Ministerul Educației Naționale, Uniunea Scriitorilor din România organizează **Concursul Internațional de Poezie „Veronica Micle”**

Ediția a II-a, Blaj, 3–10 august 1999
ediție consacrată comemorării a 110 ani de la moartea poetei

1. Scopul concursului:

Stimularea preocupărilor de evaluare și reevaluare a liricii feminine în contactul reconsiderărilor estetice actuale.

Încurajarea creației lirice feminine, din țară și de peste hotare și afirmarea acesteia pe plan internațional.

Impulsionarea traducerilor liricii feminine în limbi ale popoarelor conlocuitoare sau în limbi de circulație internațională.

2. Structura concursului:

Lucrările concursului se vor desfășura în cele 3 secțiuni:

1. Creație poetică feminină,
2. Traducere din creația lirică feminină clasică, modernă și contemporană,
3. Eseuri despre lirica feminină contemporană.

Condiții de participare:

La concurs pot participa:

ASTRA

1. La secția de creație lirică feminină numai concurențe avînd vîrsta maximă 30 de ani.

2. La secția traducere concurenți fără limită de vîrstă și sex.

3. La secția eseuri participanți cu vîrsta maximă de 30 de ani.

„Hors concours”, la această secție vor putea face comunicări personalități ale vieții literare actuale din toate țările participante.

Lucrările vor fi trimise în plic sigilat, sub un motto, în următoarea formă:

- la secția creație lirică: 10 titluri inedite,
- la secția traducere: 5 titluri inedite,
- la secția eseistică: 1 eseu între 5–10 pag., prezentat în limba română sau într-o limbă de circulație internațională.

Lucrările vor fi însoțite de o fișă personală a concurentului care va conține un scurt „curriculum vitae” (date personale, activitate cultural – artistică).

Lucrările se primesc pînă la data de 1 iunie 1999 (data oficiului poștal al expeditorului) pe adresa:

ASTRA Iași, str. N. Titulescu, Bl. B1; et. 10; ap. 43, Iași 6600, Jud. Iași Informații suplimentare la telefonul 032 140612.

Juriul concursului, cuprinzînd personalități ale vieții literare din țările participante, are următoarea structură:

I. juriul deliberativ, alcătuit din membri ai Uniunii Scriitorilor Români, personalități ai vieții cultural-artistice, re-

prezentanți ai sponsorilor principali ai concursului.

2. juriul consultativ, format din personalități ale vieții literare (câte o persoană) din țările reprezentate de concurenți.

Festivitatea de premiere va avea loc la Catedra din Blaj, cuprinzînd acordarea distincțiilor participanților de către personalități din componența juriului sau participante la această manifestare literară.

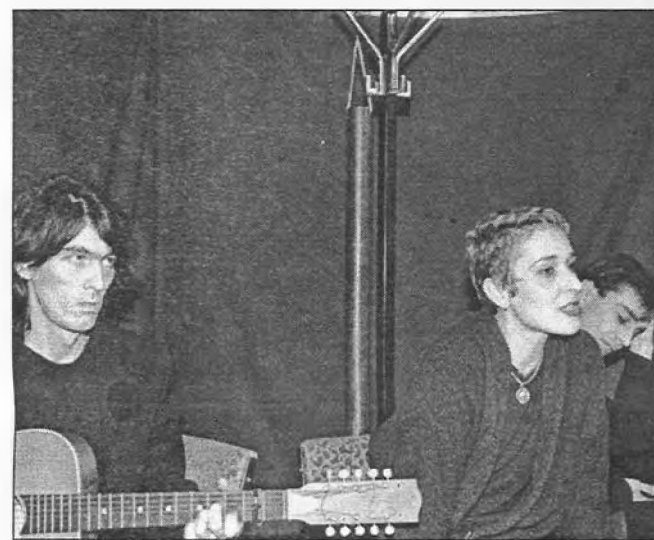
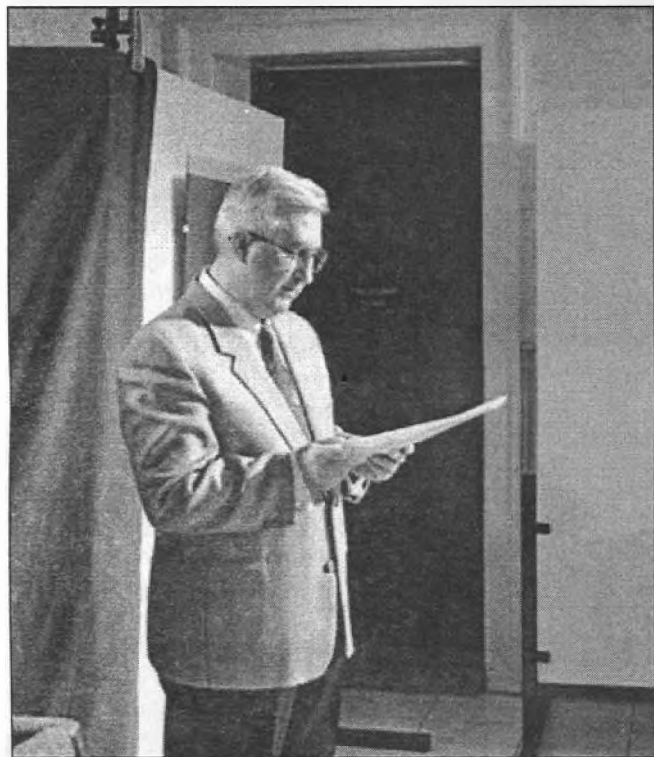
Principalele distincții sunt:

- Marele premiu „Veronica Micle” pentru creație originală într-una din limbile participanților,
- Premiul pentru traducere din lirica românească contemporană în limbile participanților,
- Premiul pentru traducere din lirica feminină românească, clasică, modernă și contemporană, în limbile participanților sau într-o limbă de circulație internațională,
- Premiul pentru eseu,
- Premiul pentru activitate statornică și bogată în domeniul traducerilor din lirica feminină,
- Premii speciale acordate dejuriu, de fundații, asociații și societăți culturale, de uniuni de creație, edituri și publicații literare din țările participante.

Organizatorii vor pregăti și alte manifestări cultural – artistice consacrate cunoașterii patrimoniului național – cultural din zonă și adîncirii legăturilor spirituale între participanții la concurs români și de pretutindeni.

Comitetul de organizare,
prof. Areta Moșu
prof. Ioan Chiriac
prof. Luminița Hîrcă

„De avem sau nu dreptate, Eminescu să ne judece!” (Grigore Vieru)

„Prin nopți tăcute,
Prin luncе mute,
Prin vîntul iute,
Aud un glas;
Din nor ce trece,
Din luna rece,
Din visuri sece,
Văd und obraz.”

...Acest obraz a strălucit, reflectîndu-se pe graficile realizate anume de Ioan Nistor, Ștefan Oroian și Stela Santău, precum și în sufletele auditoriului, în cadrul cenacului închinat poetului Mihai Eminescu, la sediul din Giula al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, în seara de sîmbătă, 6 martie, cînd evocarea Poetului ne-a dăruit momente sublime. Asistența s-a scaldat în farmecul poeziei, versul eminescian revărsîndu-și cu generozitate razele divine.

Cenacul a fost conceput în mod tradițional, începînd cu o prelegere doctă pe tema: debutul unui tînăr genial în coloanele revistei pestane FAMILIA și „botezul poetic” al lui Iosif Vulcan. Studiul profesorului universitar dr. Gheorghe Petrușan a conferit debutului artistic eminescian o optică inedită și valențe noi, dovedind că nici pînă azi încă nu s-a spus totul despre Geniu.

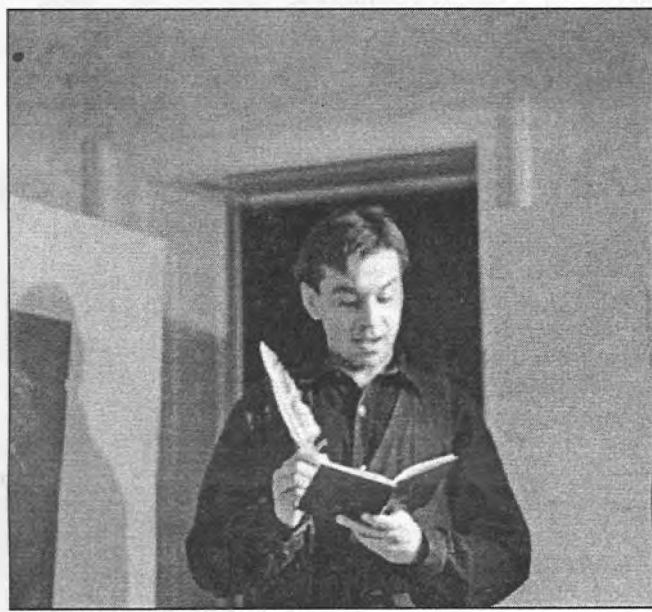
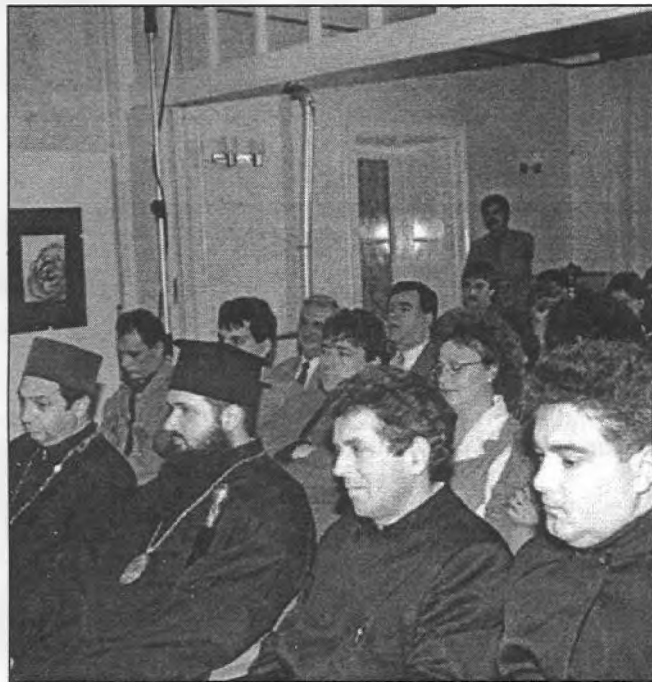
Conferința a fost urmată de un recital de poezie susținut de trei tineri actori ai Teatrului de Stat din Arad. Dorina Darie și Ioan Peter au făurit în jurul Poetului un cerc magic, prin sferile unei lumi mitice, atunci cînd și-au început montajul tocmai cu acea „Poveste” a lui Geo Bogza. Prin ea, Domnul a săvîrșit minunea: nu numai acei oameni buni din poveste și-au văzut sufletele...

În surdina, cîntecul lui Vlad Crăsnic ne-a călăuzit cu sensibilitate prin universul liric eminescian.

În fine, ca un epilog, au sosit cuvintele lui Mircea Gherboveț, oaspetele sosit din București, care ne-a dat, în plus, cîteva repere la treptele cunoașterii creației eminesciene. Prinzîndu-ne de mîini, am parcurs împreună lumea poeziei Poetului.

„Lumea senină,
Luna cea plină
Și marea lină
Icoană-i sînt;
Ochiu-mi o cată
În lumea lată,
Cu mintea beată
Eu plîng și cînt.”

E. I.

Eminescu sau
problema înțelegerii

creează, nu iese nimic bun, și dau vina pe ceilalți, „care nu înțeleg”. Dintre aceștia ultimii, unii creează „curenți de idei”, care să le sprijine nulitatea sau stîngăcia, adăugînd fiecărui obiect creat de ei un aport critic explicativ, care – de cele mai multe ori – suplinește de fapt opera. Așa s-au născut, de exemplu „postmoderniștii”.

Dincolo de aceste aberații, există marii creatori, care se

aleg ușor din mîzga mediocrității celor din jur. Pentru că au ce să dezvăluie, se bucură – întotdeauna – de har de la Dumnezeu, care îi ajută să se dezvăluie. Nu există nici un mare creator care să nu recunoască: puterea n-a venit din el, ci de sus.

Cei ce se bucură de har nu pot fi înțeleși în mai multe feluri. Ei pot fi doar interpretați în mai multe feluri.

Foarte important: o adevărată, o deplină înțelegere îți schimbă definitiv viața. Cei care îl cunosc pe Eminescu și sînt și se comportă la fel ca înainte, nu l-au înțeles. A înțelege o mare personalitate nu înseamnă a pricepe „cam pe unde bate”. Nu-l poți înțelege pe Eminescu cu o cămaruță a minții și nu îl poți exila acolo cu titlul „Eminescu – opere înțelese”. Cei mai mulți confundă aceasta cu înțelegerea.

Adevărata înțelegere o constăți, pur și simplu, prin trăire.

Dacă viața ta s-a schimbat radical după ce l-ai citit – integral – pe Eminescu, l-ai înțeles. Dacă nu, nu.

Acesta este unicul rost al marilor creatori. Dumnezeu nu dă har ca să ne gîdile urechile sau ochii în mod plăcut. Adevărați creatori trăiesc viața ca o jertfă, ca o ardere. Și dacă simțim și – foarte important – constatăm că gîndim și trăim altfel, putem spune că i-am înțeles. Acesta este rostul lor.

Foarte importantă este, deci, cunoașterea lor integrală. Nu există un Eminescu poet, un altul prozator, un altul ziarist. Nu există nici o disonanță în opera lui și a oricărui creator, dacă acesta este mare, dacă este ceea ce se numește „geniu”. Unii se dezvăluie în mai multe planuri, ca Eminescu, alții în mai puține, ca Nae Ionescu, fără ca asta să le micșoreze meritele. Dacă sîntem aceiași după ce i-am citit, nu i-am înțeles.

Cei pe care nu îi înțelege nimeni, nu au valoare.

Cine nu-i înțelege pe cei ce au schimbat generații, nu au ei valoare.

În orice caz, și cu aceasta închei, gîndiți-vă bine, cînd spuneți că l-ați înțeles pe Eminescu, gîndiți-vă dacă ați început să trăiți altfel, dacă v-a răsturnat criteriile de valori, dacă v-a împins spre jertfă sau nu. Și dacă nu, gîndiți-vă că vina nu este a lui, ci a dumneavoastră, că nu l-ați înțeles.

5 martie 1999, Giula

Mircea Gherboveț

Dacă doi oameni se contrazic pe o idee și nici unul nu dă dreptate, nici măcar în sinea lui, celuilalt, se spune că nu s-au înțeles. În ceea ce îi privește pe marii creatori: Eminescu fiind un bun exemplu, dar nu singurul, există întotdeauna multe păreri în interpretarea operei lor, ajungîndu-se la teoria lui Eco, din „Opera perta”, prin care se permite practic, ba chiar se recomandă, abordarea oricărei creații, prin cît mai multe puncte de vedere. Nu e rău, spune Eco, ca o operă să suporte mai multe opinii, e chiar necesar; o creație mare este întotdeauna deschisă și rămîne vie atîta timp, cît este în discuție, deci controversată, dacă nu ca valoare, cel puțin ca manieră de deciptare. Ideea e atrăgătoare pentru intelectual, atît că este veche, de cînd lumea. Problemele încep să apară în lipsa limitelor, și aici există un singur model – cel ortodox – care arată cît poți discuta o creație – și încă ce creație – „Creația” păstrîndu-te în niște limite și rămînînd, rezistînd chiar, 2000 de ani, în același spirit. Față de subtilitatea discuțiilor teologiei bizantine, hermeneutica propusă de Eco este o ceartă de cuvinte, și totuși Bizanțul n-a distrus, ci a întărit credința dreaptă, pe cînd hermeneutica modernă își face merite din distrugerea și satanizarea operelor, cu scuza libertății de interpretare.

Fără limitele amintite nu mai putem vorbi de înțelegere, ci de jocuri mentale, pentru care creația artistică este doar un pretext, fiind în fond zdrobită sub ceea ce Eminescu concretiza în „nu slăvindu-te pe tine/ lustruindu-se pe el.”

Acesta este pericolul ce-l paște pe Eminescu în ultimul timp, cînd este supus în România, la acuze obscene și concertate sub acest pretext – al operei deschise – ce promovează „ieșirea din canoanele unei înțelegeri instituționalizate”, care l-ar „omorî” pe Eminescu, banalizîndu-l.

În cazul unor mari creatori, însă, problema este extrem de simplă: admit mai multe interpretări, dar o singură înțelegere! De ce? Creația spirituală este dezvăluire și este solidă doar cînd cel ce se dezvăluie are ce dezvălui. Mai toți intelectualii se consideră valori în sine, considerînd că și în lipsa creației sînt personalități complexe care, nu-i așa, odată dezvăluite, ar trezi admirația oamenilor. Unii nici nu se mai ostensesc să încerce să creeze. Alții încearcă,

PROGRAM TV

15 MARTIE – 20 MARTIE

Folia
românească 7Programul
MTV1 Az MTV
műsora

Március 15. hétfő

8.10 A Pincérfrakk utcai cicák (rajzfilm) 8.35 Árgyulus királyfi és Tündér Ilona 9.30 Március 15. 10.00 Irjatók fel szívetekbe... 10.30 1848 a magyar zenében 10.45 Az én Petőfim 10.55 Március 15. 12.00 Híradó 12.15 Szomszédok 12.45 Az én Petőfim 13.00 Március 15. 14.10 Magyar Marseillaise, 1848 15.00 A dicsekvő varga 16.00 A Koppányi aga testamentuma 17.30 László, a huszárszabó 18.05 Ki marad a végén? 18.30 Maradj velünk! 18.40 A legkisebb ugrifüles 19.00 Díszelőadás a Magyar Állami Operaházban 20.30 Híradó 21.00 Kossuth- és Széchenyi-díjak átadása 22.00 Az ünnepelt (magyar film) 23.30 Eleház-koncertek.

Március 16. kedd

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (spanyol sor.) 9.30 A Szövetség 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezártan akták 12.30 UNI-JÓ 12.40 Az Equator expedíció 13.35 Hagedorn lánya (német sorozat) 14.55 Alfa szolgálat 15.10 Csillagok égen és földön (amerikai sorozat) 16.00 Nemzetiségi magazinok 16.50 Csellengők 16.55 Erdőkerülő 17.20 Kormányváró 17.45 Közveti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Hang-szál(I) 18.50 Gyerekeknek 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Monte Cristo grófia (francia-olasz film) 21.00 Kriminális – Bomba story 21.10 Kriminális 21.30 Telemázi 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 23.05 Bajnokok Ligája.

Március 17. szerda

5.47 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.40 Kincsestár 11.00 Mércé 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.30 UNI-JÓ 12.40 Az Equator-expedíció 13.05 A múltnak kútja 13.35 A mi XX. századunk 14.35 Civil kurázi 15.10 Csillagok égen és földön (amerikai sorozat) 16.00 Nemzetiségi magazinok (horvát, román) 16.50 Életjel 17.00 Tükörkép 17.45 Közveti híradók 17.55 Útmutató 18.20 Hang-szál(I) 18.50 A kiscsacsi kalandjai 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Késváros 20.35 Telesport 22.50 Hírek 22.55 Aktuális 23.15 Kenő 23.20 Telesport.

Március 18. csütörtök

5.49 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsestár 11.05 Családorvos 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.30 UNI-JÓ 12.40 Második lehetőség (am. sor.) 13.30 Hagedorn lánya (német sorozat) 14.20 Magyar műemlékek 14.45 Natura magazin 15.10 Csillagok égen és földön (amerikai sorozat) 16.05 Együtt 17.00 A természet enciklopédiája 17.45 Közveti híradók 18.00 Kommentár 18.20 Hang-szál(I) 18.45 Mackó apó meséi 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Imagine – Jonh Lennon (amerikai dok-film 21.55 Nevetett ma már? 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Publikum 23.00 MM 23.10 Labdarúgó-kupanap.

Március 19. péntek

5.45 Hajnali gondolatok 5.48 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.05 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsestár 11.00 Gyerekszoba 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.35 Szenczi (kanadai sorozat) 13.25 Teljes biztonsággal (amerikai sorozat) 14.10 Nemzetiségi magazinok 15.00 Lét-kép 15.30 Pillangósziget (ausztrál sor.) 16.00 Közveti magazinok 17.00 Égyütrűk 17.30 Téka 17.45 Közveti híradók 18.00 Ablak 19.00 A Mézga család 19.30 Híradó 20.00 A nyakék románc (francia-olasz sorozat) 20.50 Harmincöt VOLT 21.00 Éljen a magyar 22.00 Különtudósító 22.35 Hírek 22.40 Aktuális 23.00 Kenő 23.05 Méregzsák (angol film).

Március 20. szombat

6.47 Aranyfűst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Harry és még egy jómadár 8.35 A zealandi lány 9.05 Cimborapadlás 9.45 Hol-mi? 10.15 Trópusi hőség (kanadai-izraeli sor.) 11.10 Szerelmek Saint-Tropez-ban (fr. sor.) 12.00 Hírek 12.10 Kalákaesztivál 12.30 Amőba 12.50 Zöld béka 13.05 Válaszolunk a nézők telefonjaira 13.25 Halálos tavasz (magyar film) 15.00 É.V.A 15.30 Delta 2000 16.00 Zóna 16.30 Telesport 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Lottóshow 19.20 Európai időjárás körkép 19.30 Híradó 20.00 Mosoly a javából 21.00 Dredd bíró (amerikai film) 22.40 Rock Café.

Március 21. vasárnap

7.00 „Így szól az Úr!” 7.05 Kék egér 7.15 A nagy eszű sündisznócska 7.40 Kukucs 8.00 Zeneegér 8.15 A gyűszűnyi erdő lakói 8.40 Kisokos 9.00 Zöldkalap 9.30 Tévémagiszter 10.30 „A Szövetség” 11.05 Zenebutik 12.00 Hírek 12.15 Szerencsepercek 12.35 Nóta-böngésző 13.00 Gazdagoté 13.30 Míg új a szerelem (tévéfilm) 15.00 Jani fához megy... 15.30 Örömhír 15.55 Az emberi nem: férfi és nő 16.45 Úton 17.15 Helő, világ! 19.00 A Hét 20.00 Ally McBeal (am. sor.) 20.45 Telesport 21.00 Miss Rose White (amerikai film) 22.35 Mustra 23.05 11 után.

Programul
TV2 A TV2
műsora

6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 10.10 Csizmás kandúr 11.45 Jéghecegnő (német mese) 12.45 Vad-világ 13.35 Lady Jane (angol kalandfilm) 16.10 Footloose (amerikai film) 18.00 Százmillió 18.30 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 20.00 Esti Broadway 20.50 Rex felügyelő (német-osztrák sorozat) 21.45 Feltámadott a tenger (magyar film) 23.40 Remington Steele (am. sor.) 0.30 Kuk@c 1.00 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz. sor.) 9.45 Satöbbi 10.15 Világjárók 10.45 Gyökereink 11.10 Esély 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek 13.00 Caroline (amerikai film) 14.45 Marimar (mexikói sorozat) 15.15 Kakukk! 15.45 Cassandra (venezuelai sorozat) 16.35 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.00 Sunset Beach (amerikai sorozat) 17.50 Százmillió 18.15 Szerencsekerék extra 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Herkules (am. sor.) 20.45 Jag – Becsület-beli ügyek (am. sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarországi! 22.45 Szép új világ (világmagazin) 23.15 Magnum (am. sor.) 24.00 Hozam (gazdasági magazin) 0.30 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz. sor.) 9.45 Satöbbi 10.15 A tegnapi csodái 10.45 Hűség az Isten 11.10 Szentanú 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek (német sorozat) 13.00 Az élet megy tovább (francia film) 14.55 Marimar (mexikói sorozat) 15.15 Kakukk! 15.45 Cassandra (venezuelai sorozat) 16.35 Gazdagok és szépek 17.00 Sunset Beach (amerikai sorozat) Százmillió 18.15 Szerencsekerék extra 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék Joker 19.55 Columbo (am. sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarországi! 22.45 Ökölharc (amerikai film) 0.30 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz. sor.) 9.45 Satöbbi 10.15 Színkép 10.45 Follow me 11.10 Segíts magadon! 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek (német sorozat) 13.20 A bérnyilkos halála (francia film) 14.45 Marimar (mexikói sorozat) 15.15 Kakukk! 15.45 Cassandra (venezuelai sorozat) 16.35 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.00 Sunset Beach (amerikai sorozat) 17.50 Százmillió 18.15 Szerencsekerék extra 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Forró nyomon 20.45 Légi zsaruk (német sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarországi! 22.45 Forró nyomon 23.00 Magyarországi holnap 23.30 Színkép 24.00 Jolly Joker (német sorozat) 0.50 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz. sor.) 9.45 Satöbbi 10.15 Kuk@c 10.45 Rocky és Bakacs 11.10 Igazi szellemirtók 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek (német sorozat) 13.00 Dowling atya nyomoz (amerikai film) 14.45 Marimar (mexikói sorozat) 15.15 Kakukk! 15.45 Cassandra (venezuelai sorozat) 16.35 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.00 Sunset Beach (amerikai sorozat) 17.50 Százmillió 18.15 Szerencsekerék extra 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Dárdó 22.00 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Életben maradtak 22.45 Szeszélyes éjszakák 0.30 Playboy-show (erotikus műsor).

6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 10.30 Boomer 11.00 Egy úr az úrból (am. sor.) 11.25 Fő az étel! 11.30 Családi kötelékek 12.00 Madison (kanadai ifjúsági film) 12.30 Gimi dili 13.00 Partytévő 14.00 Slágerlista 14.30 Miért éppen Alaszka? (am. sor.) 15.20 A nagy hazárdör (amerikai film) 17.00 Kaméleon (am. sor.) 18.00 Azok a szép napok 18.40 Álomsztori 19.00 Tények 19.30 Szerem első látásra 20.00 Rambo 2 (amerikai film) 21.45 Kinyitja – A tiltott dolog (amerikai film) 23.30 Meghökkenő találkozások (amerikai sorozat) 24.00 Titokzatos játékok 2.(am. erotikus film).

6.00 Hűség az Isten 6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 10.40 Fuss, ha kedves az életed, Charlie Brown! (amerikai rajzfilm) 11.55 Világjárók 12.25 Lacikonyha 12.50 Premier 13.10 Vad-világ 14.00 Kastélyszálló (osztrák sorozat) 14.55 Macgyver (amerikai sorozat) 15.40 Az akciósport (amerikai sorozat) 16.35 A Super csapat (am. sor.) 17.35 Xena (am. sor.) 18.30 Napló 19.30 Szerencsekerék 20.00 Közkívánatra 22.00 Y-akták 22.30 Gó! Gó! Gó! 23.30 Kapj el! (magyar film) 1.45 Vers éjféli után.

Programul
RTL Klub RTL Klub
műsora

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 9.55 Charlie – Minden kutya mennybe jut (rajzfilm) 11.15 Országgház (ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 15.30 Elve vagy halva (magyar film) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Maverick (amerikai film) 22.15 Híradó 22.30 Gyilkos elme (amerikai sorozat) 0.10 Pont hu 0.40 Fókusz 1.00 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Antenna 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Vészhelyzet (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.05 Sweet Valley (amerikai sorozat) 16.30 Az első csók (francia filmsor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sorozat) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Várom a párom 21.00 Célpont: A föld (angol sorozat) 21.55 Híradó 22.10 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 23.10 Brooklyn South (amerikai sorozat) 24.00 Antenna (ism.) 0.30 Fókusz (ism.) 0.50 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 A Dunánál 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Gyilkos sorok (angol film) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 16.05 Sweet Valley (amerikai sorozat) 16.30 Az első csók (francia sorozat) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Cobra 11 (német sorozat) 20.55 Új Frei-dosszié 21.55 Híradó 22.10 Öreglányok (am. sor.) 22.40 Dóra mozija 23.10 Noé bárkája-elv (német sci-fi) 0.50 Fókusz (ism.) 1.10 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Pont hu (ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Gyilkos sorok (angol sorozat) 14.20 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Sweet Valley (amerikai sorozat) 16.30 Az első csók (francia sorozat) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt 20.00 Pensacola – A név kötelez 20.50 Nikita. A bérnyilkos (amerikai sorozat) 21.45 Híradó 22.00 Megdöbbentő világ – Riporterek Klubja 23.00 Maszkok (francia film) 0.40 Fókusz (ism.) 1.00 Divatklip.

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 Esmeralda (mexikói sor., ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.15 Bibliai kalandok 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Lois és Clark (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Gyilkos sorok (angol sorozat) 14.40 Rajzfilm Klub 16.05 Sweet Valley (amerikai sorozat) 16.30 Az első csók (francia sorozat) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Lois és Clark – Superman legújabb kalandjai (am. sor.) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt 20.00 Kölsönkinnyir visszajár (amerikai film) 21.45 Híradó 22.00 Életvesztésben 22.50 RTL Night Klub. Az utolsó fejezet (amerikai film) 0.25 Vágyak háza (am. erotikus sor.) 0.55 Beavis és Buttthead (am. rajz-filmsor.) 1.20 Fókusz (ism.) 1.40 Divatklip.

6.30 Bibliai kalandok (ism.) 7.00 Kölyökklub 11.05 Csőrre töltve 11.30 Zenész 12.00 Bravo Tv 13.00 Hírek 13.10 Kedvenc 13.40 A tolvaj mottó ad (amerikai krimi) 15.25 Mortadella (olasz film) 17.00 Kung-fu (amerikai sor.) 17.55 Robin Hood legújabb kalandjai (amerikai sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz plusz 19.30 Válogatás a világ legmulatságosabb reklámfilmjeiből 20.00 Bármí áron (amerikai film) 22.05 David Copperfield 22.50 Híradó 23.05 A gyönyör rabjai (amerikai film) 0.50 Fókusz plusz 1.10 Divatklip.

6.30 Ez nem boszorkányság! 7.00 Kölyökklub 11.05 Csőrre töltve 11.30 Enid Blyton kaland filmsorozata (amerikai sor.) 12.00 Bors (filmsorozat) 13.00 Hírek 13.10 A világ körül 14.05 Knight Rider (am. sor.) 15.00 Olajralépés (francia film) 16.45 Europa Expressz (magyar werkfilm) 17.15 Csilláz 18.15 Kész átvérés (kandi kamera) 18.45 Híradó 19.05 Akták 19.30 Vasámapia kiadás (kulturális magazin) 20.00 A mélység birodalma (amerikai kalandfilm-sorozat) 21.40 Igaz történetek: Kiáltás az életért (amerikai film) 23.10 Híradó 23.25 Országgház (heti magazin) 23.55 A világ körül Michael Palinnel 0.45 Akták (ism.) 1.05 Divatklip.

Programul
TV România A Román
TV műsora

11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). 12.00 TVR Craiova 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Santa Barbara 14.00 Arhive românești 14.30 Mapamond 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Familia Simpson. Serial 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Sunset Beach 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 19.30 Gala Premiilor UNITER 21.30 Jurnalul de noapte 21.50 Gala Premiilor UNITER 23.20 Înfilirea de la miezul nopții.

Luni, 15 martie

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). D-na King 12.00 Crădo (R). 12.55 Fotbal: Petrolul Ploiești – Universitatea Craiova 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 În flagrant 16.30 Serial. Familia Simpson 17.10 Serial Sunset Beach 18.00 Jumătătea ta 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Teledinamoteca. 21.45 Eclipsa 99 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Opinia publică 24.30 Videotonomat.

Marti, 16 martie

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). D-na King 12.00 Universul cunoașterii (R). 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Repere vitale 14.30 Pro Patria 15.30 Desene animate 16.00 Medicina pentru toți 15.50 Fotbal: Steaua – F.C. Argeș Dacia Pitești 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 20.35 Serial. Lumea bărbatilor 20.30 Fotbal: Meciu în sferturile de finală ale Ligii Campionilor UEFA 22.40 Jurnalul de noapte 22.55 În amintirea poetului Gheorghe Tomozei 23.15 Fotbal.

Miercuri, 17 martie

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). D-na King 12.00 Pentru Dv., doamnă 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Conviețuiri 15.30 Desene animate 16.00 Timpul Europei 16.30 Serial Familia Simpson 17.00 TVR Info 17.10 Serial. Sunset Beach 18.00 Jumătătea ta 18.50 Rezultatele tragerilor Super Loto 5/40 și Expres 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Ivanhoe. 20.55 Reflecții rutiere 21.10 Cu ochii-n 4. 21.50 Jurnalul de noapte 22.00 Catarge 23.00 Pariul trio 23.05 Bank-Note 23.30 Magazin muzical-umoristic.

Joi, 18 martie

5.00 România, ora 5 fix! 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). D-na King 12.00 Conviețuiri 12.30 De la lume adunate 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Ecoturism 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Ceaiul de la ora 5. 18.00 Jumătătea ta 19.00 Jurnal 20.00 Film. Lucky Luciano 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Planeta cinema: Înfilirea cu Marcel Iureș 22.50 Cinematograful de noapte. Simbolul tăcerii.

Vineri, 19 martie

6.00 Bună dimineața 6.50 Alfa și Omega 7.30 Desene animate 8.00 TVR Info 8.15 Desene animate 8.30 Ba da! Ba nu! 10.00 Film. Huck Finn și piratii 11.30 A doua alfabetizare 12.00 Ecranul 12.30 Scena politică 13.00 TVR Info 13.10 Turnul Babel 15.10 Express muzical 16.00 Lumea de mine 17.00 Sarabanda, ghicește melodia 18.00 Teledinamoteca 18.50 Săptămîna sportivă 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal. 19.30 Serial. Prada 21.25 TVR Info 21.30 Filmele secolului. Colecția Warner. (film american). 23.20 Minutul 91.

Sâmbătă, 20 martie

6.20 Bună dimineața 6.50 Lumină din lumină 7.30 Desene animate 8.00 TVR Info 8.05 Kiki, Riki, Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 12.00 Biserica satului 12.10 Tezaur folcloric 13.00 TVR Info-Magazin 13.30 Video-Magazin 17.00 Ghicește melodia 17.30 Tragerile Loto special 6/49 și Noroc 18.00 Serial. Aproape perfect 18.25 Serial: Warner 18.50 Duminică sportivă 19.00 Jurnal 19.30 Șapte zile în România 20.00 Film. 22.05 TRV Info 22.10 Telesport 22.15 Pariul Trio 22.20 Serial 23.10 Studioul șlagărelor 23.45 Sport.

Duminică, 21 martie

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română**15 MARTIE, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)**

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Reportaj despre Adunarea Generală a Uniunii Autogovernărilor Românești din Ungaria 11.00 15 martie – în viziunea românilor din Ungaria 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

16 MARTIE, MARȚI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.45 Oameni celebri români – serial 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

17 MARTIE, MIERCURI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

18 MARTIE, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 „De la pașpe la opse – liceeni” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

19 MARTIE, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 Ce mai e nou la liceul românesc...? – de la Giula relatează Edit Bordaș 11.20 Români din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșet 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foaia românească” 11.50 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

20 MARTIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 Recomandări culturale pentru week-end 15.00 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.30 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58 Încheiere.

21 MARTIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămânii (spiculi din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămânii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămânii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanspremiera Ecranului nostru

(Reluare: 13 martie 1999, sâmbătă, MTV2, ora 9.35)

Emisiunea românească din această săptămână va da informații utile despre Adunarea Generală a Uniunii Autogovernărilor Românești din Ungaria. Ședința Adunării va avea loc sâmbătă, la 13 martie. Veți mai vedea două interviuri pe tema învățământului de minoritate, și un dans popular interpretat de păstrătorii de tradiții din Aletea. Buletinul informativ va oferi, pe lângă știrile săptămânii secvențe din serata Emnescu, care a avut loc sâmbăta trecută la Giula.

Realizator: Aurel Becan. Redactor: Ștefan Crâsta.

FM 92,1 STEREO**RADIO VOCEA****EVANGHELIEI ORADEA**

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA

SW 49 m, zilnic 18.00–18.45

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30

**Dicționar
de minime**

– De câte ori îmi spune să ne avem ca frații, mă gândesc la Cain și Abel!

– *Interesant: scrisorile neplăcute niciodată nu se pierd la poștă!...*

– Ca să te cațări, apucă-te de crengi, nu de flori.

– *E normal să joace foarte reglementar, dacă el a impus regulile jocului!...*

– Unii vinează iepuri cu șoimul, alții încearcă invers...

– *E atât de zgîrcit, că și în călătoria, de nuntă a plecat singur!...*

– „Lectură”? – asta trebuie să fi fost ceva ce făcea omul înainte de inventarea televizorului.

– După mine potopul!” – zise El și trase apa...

„Primăvară, primăvară, cu apă multă în hotară!”

Cuceritorii celor trei poli ai Pământului

Polul Nord a fost cucerit de Robert Peary, însoțit de un negru (om obișnuit să trăiască în țările calde) și de un câțel (nu din cel polar). Marea sa realizare a fost contestată de un rival invidios, întrucât acolo nu exista nici un arbitru să valideze rezultatele. Și atunci s-a apelat la matematicieni-geometri. S-a măsurat – dintr-o fotografie – înălțimea omului și a umbrei sale așt pentru Peary, cât și pentru cel care pretindea că ar fi ajuns primul la pol. Printr-o relație trigonometrică s-a stabilit adevărul: celălalt opoent se afla la o latitudine mai sudică.

Primul român care a ajuns la Polul Nord a fost Teodor Negoiță. Dar, puțini știu că un alt român, Rosetti, a zburat cu avionul spre cei doi poli ai Pământului. El a candidat și la președinția României, dar nu a întrunit toate condițiile cerute. A aterizat în Argentina, unde un colonel l-a invitat la masă, după care i-a spus că-l reține deoarece nu avea aprobarea de zbor deasupra țării respective. Mai gravă a fost suspendarea permisului de pilotaj, îndeosebi pentru colegul său care era pilot profesionist. După ce a fost eliberat a ajuns deasupra Polului

Sud, la baza americană, unde nu a putut vorbi – prin radio – decât cu bucătarul, deoarece ceilalți dormeau. În sfârșit a plecat spre Polul Nord. A trebuit să aterizeze forțat din cauza defectării elicei. La coborîrea din avion l-a întâmpinat un om înarmat, ceea ce l-a determinat să ridice mâinile avînd și experiența arestării din Argentina. Dar cetățeanul respectiv îi spune: „Nu, nu este pentru dumneata, ci pentru ursul din spate!”.

Vîrfurile Everest este considerat „cel de al treilea pol al Terrei”. Cartograful care efectua măsurători ale munților Himalaya a constatat cu surprindere că „vîrfurile al XV-lea” are cea mai mare înălțime din lume: 8848 m. I s-a atribuit numele conducătorului, expediției topografice: lordul Everest. Pooparele din preajmă (chinezi, nepalezi, tibetani) îl numesc altfel. Astfel i s-a spus Chomolugma – „zeița mamă a Pământului” – sau Sagarmatha. Mai amuzantă este denumirea: Mi Ti, Gu Ti Cha Pu Long Na.

Cînd Edmund Hillary a ajuns la punctul unde nu mai călcase picior omenesc, l-a întrebat pe coechipierul său, șerpaful Tensing Norky: ce facem, mergem mai departe? La această întrebare el a răspuns:

cum vreți Dumnezeu voastră, domnule! Și au ajuns pe vîrf și au văzut „dincolo”. Astăzi se pune problema curățirii acestui celebru vîrf de rămășițele lăsate de diferitele expediții!

Primul – și singurul român – prezent aici a fost alpinistul Constantin Lăcătușu.

Cineva a spus că vîrfurile Everest „se află cel mai aproape de cer”. Afirmatia este foarte criticabilă. Într-adevăr, are înălțimea – după ultimele măsurători – de 8846,1 m față de oceanul planetar. Întrebarea care se pune este însă care ar fi cel mai îndepărtat punct al globului în raport cu centrul Pământului? Răspunsul este vîrfurile Chimborazo din America de Sud. Deși nu are decât altitudinea de 6272 m, aflîndu-se în prajma Ecuatorului, unde Pământul este „mai bombat”, reprezintă punctul cel mai depărtat de centrul Terrei.

Și acum „ultima bombă”: cartea recordurilor „Guinness Records” din anul 1990 anunță că Everestul a fost detronat. Muntele K 2 denumit și Chogori din Pakistan, fiind măsurat din satelit, (cu raza laser) are o altitudine cuprinsă între 8858 și 8908 m.

De voie, de nevoie...

Tragica întâmplare s-a petrecut în iarna anului 1972; 16 jucători uruguayeni de rugby au supraviețuit două luni și jumătate la o înălțime de 3500 de metri în munții Anzi. Avionul care-i transporta s-a prăbușit la 13 octombrie. În momentul catastrofei, 14 din cei 45 de pasageri au decedat. Alții au murit, ulterior, din diferite cauze: răni grave, o avalanșă, îmbolnăviri, foamete. Au rămas în viață doar 16, cei mai tineri și mai puternici, toți avînd vîrsta între 18 și 24 de ani. Pentru a supraviețui, au fost siliți să se hrănească cu carnea celor decedați. Numai astfel au putut rezista două luni și jumătate, pînă cînd au fost salvați în urma acțiunilor întreprinse de autorități.

Strania lor aventură a fost descrisă într-o carte, „Alive”, care s-a vîndut în milioane de exemplare, constituind și subiectul unui film. Nu de mult, șase dintre supraviețuitori s-au constituit într-un grup pentru a vizita locul unde au luptat pentru a rămîne în viață. În această neobișnuită acțiune au fost însoțiți de membri ai familiilor, de alpinisti și reprezentanți ai autorităților chiliene. Revederea locului catastrofei a constituit pentru toți cei prezenți, îndeosebi pentru cei șase supraviețuitori, momente foarte emoționante. După 26 de ani, cei șase, astăzi stimati profesioniști în diferite domenii, au depus flori și s-au recules la mormintele prietenilor lor.

Zamor

Iubitule, ce-ai face dacă te-aș prăsi? Întreabă soția.

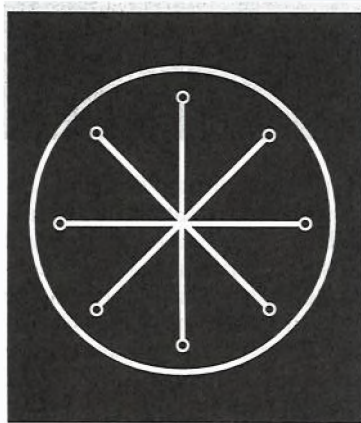
– *Aș înnebuni de supărare!*

– *Nu te-ai însura cu alta?*

– *Ei nu, chiar așa de nebun nu pot fi!*

Am auzit că aveți de vînzare un cîine de pază. Aș putea să-l văd?

– *Prea tîrziu! Ni l-au furat noaptea trecută!*

ORTODOXIA

ANUL II NR. 3.

MARTIE 1999

† TEOCTIST, din mila lui Dumnezeu Patriarh și Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române

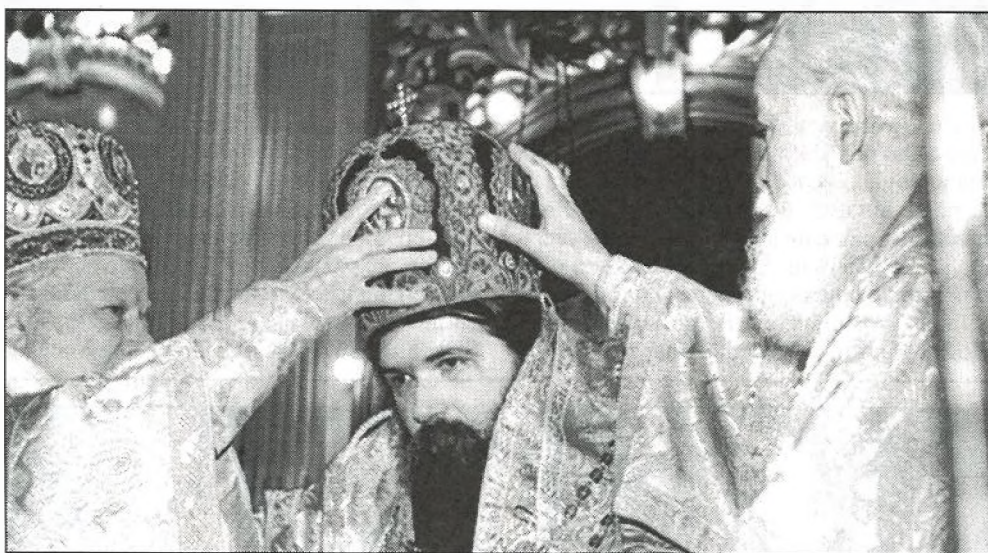
Prea iubitului cler și tuturor dreptcredincioșilor creștini din de Dumnezeu păzita Episcopie Ortodoxă Română din Ungaria, cu reședința la Giula, precum și tuturor ascultătorilor și ciutorilor acestei GRĂMATE, har și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru Cel din Ceruri, iar de la Noi părintească binecuvântare.

Se cuvine să facem cunoscut tuturor că Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos a așezat în Sfînta Sa Biserică taina preoției și, prin trimiterea din ceruri, în chipul limbilor de foc a Prea Sfîntului și de viață făcătorului Duh, peste Sfîntii Săi Ucenici și Apostoli, i-a întărit în darul de a propovădui cuvîntul Evangheliei Sale, iar prin hirotonie, într-o neîntrepută succesiune de la Sfîntii Apostoli și pînă la sfîrșitul veacurilor, pe toți slujitorii Bisericii îi face vrednici de a fi părtăși darurilor Sale de multe feluri, în treptele rînduite, ca diaconi, preoți și arhierei.

Cunoscînd și purtînd la inima Noastră dorințele preoților și credincioșilor din parohiile Vicariatului Ortodox Român din Giula – Ungaria, de a avea o episcopie și un arhipăstor și îndrumător canonic pentru a păstra comuniunea spirituală și unitatea dogmatică, de cult și de organizare canonică cu Sfînta Biserică Mamă din România și prin aceasta cu Sfînta Biserică Ortodoxă Universală.

Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prin hotărîrea nr. 562 din 13–14 februarie 1997, a aprobat organizarea și funcționarea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula, reactualizînd și punînd în aplicare hotărîrile sale mai vechi din 12 iulie și 4 octombrie 1950, ca răspuns la hotărîrea Congresului Național de la Giula din 27 martie 1946, act pe care l-a adus la cunoștința clerului și credincioșilor ortodocși români din cuprinsul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria cu reședința la Giula, jurisdicțiilor ortodoxe din Ungaria, precum și autorităților de stat românești și ungare. Apoi, Sfîntul Sinod, prin hotărîrile sale nr. 3889 din 28 august 1998 și nr. 6255 din 15–16 decembrie 1998, a aprobat Statutul de organizare și funcționare a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, potrivit căruia această eparhie se administrează autonom prin organele sale proprii din punct de vedere pastoral, cultural, economic și financiar și își alege episcopul ei.

Drept urmare, în ziua Sfîntilor Trei Ierarhi – 30 ianuarie 1999 –, după săvîrșirea Sfintei Liturghii în catedrala episcopală Sf. Nicolae din Giula, au avut loc lucrările Colegiului Electoral Bisericesc al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria desfășurate sub președinția Prea Sfîntului Episcop Dr. Timotei al Aradului și locțiitor de episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în cadrul căroră Prea Cuviosul Ieromonah SOFRONIE DRINCEC, secretarul Cabinetului Patriarhal

din București a obținut dintre cei candidați majoritatea absolută a voturilor Colegiului Electoral spre a fi ales ca episcop.

Primind Procesul-Verbal al Colegiului Electoral al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 4 februarie 1999, a procedat la examinarea canonică a alegerii și a constatat că lucrările Colegiului s-au desfășurat în mod statutar – potrivit prevederilor articolului 44 din Statutul Episcopiei. La rîndul său, Comisia Canonică, Juridică și pentru disciplină a Sfîntului Sinod, procedînd la examinarea canonică a Prea Cuviosului Ieromonah SOFRONIE DRINCEC, a constatat că acesta întrunește condițiile canonice, statutare și de studii pentru a fi ridicat la treapta arhieriei.

Ca urmare, Sfîntul Sinod, în baza prevede-

rilor articolului 44 al. 4 din Statutul Episcopiei și în temeiul articolului 131 alineatul 1, 2 și 3 din Statutul pentru Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, la propunerea Comisiei Canonice Juridice și pentru disciplină și ținînd seama că Prea Cuviosul Ieromonah SOFRONIE DRINCEC a întrunit unanimitatea voturilor membrilor Sfîntului Sinod, a validat alegerea sa ca Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula și a aprobat ridicarea sa la treapta arhieriei, hirotonia și instalarea noului ales urmînd a se desfășura după datinile Bisericii Ortodoxe Române, primind mai întîi rangurile de protosinghel și arhimandrit.

Iar astăzi, Duminică 21 februarie 1999, în Ajunul începutului Postului celui Mare, în catedrala episcopală cu hramul „Sfîntul Nicolae” din Giula, s-a săvîrșit hirotonia într-

arhierie a Prea Cuviosului Arhimandrit SOFRONIE DRINCEC, de către Noi, TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu un sobor de înalți ierarhi din România și din afară, din care au făcut parte: I.P.S. Mitropolit Dr. NICOLAE al Banatului, I.P.S. Mitropolit SERAFIM al Germaniei și Europei Centrale, I.P.S. Arhiepiscop ANDREI al Alba Iuliei, P.S. Episcop Dr. TIMOTEI al Aradului, P.S. Episcop IOAN al Oradiei și P.S. Episcop Vicar Patriarhal TEOFAN SINAITUL, Secretarul Sfîntului Sinod.

De aceea, îndemnat fiind de îndatorirea canonică și de prevederile articolelor 6 și 9, litera „g” din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, precum și de prevederile articolului 4 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, de a nu lăsa această Episcopie lipsită de arhipăstorul ei canonic.

Noi, TEOCTIST, în numele Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, investim și așezăm pe Prea Sfîntul SOFRONIE DRINCEC ca Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Așadar, în temeiul tuturor celor arătate mai sus și al Sfintelor Canoane, precum și pentru întărirea acestei așezări canonice, facem cunoscut tuturor preoților și credincioșilor Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria această GRĂMATA PATRIARHALĂ și dăm Prea Sfîntului Episcop SOFRONIE DRINCEC împuternicirea canonică de arhipăstorie ca Episcop al acestei de Dumnezeu păzite Episcopii, cu toate parohiile ortodoxe române din Ungaria care țin astăzi și vor ține și în viitor de această eparhie, drept mărturie că Prea Sfîntia Sa, dobîndind jurisdicție de Episcop, are darul și puterea de a așeza, după rînduiala Sfintei Biserici. Drept măritoare: citeti, cîntăreți, ipodiaconi, diaconi, preoți și protopopi, stareți și igumeni la așezămintele monahale din Eparhia Prea Sfîntiei Sale, de a înființa parohii și mănăstiri, de a zidi biserici, de a conduce Episcopia împreună cu organele administrativ-statutare proprii și de a împlini toate cîte i se cuvin ca ierarh spre zidirea sufletească a turmei sale duhovnicești.

Din partea Prea Sfîntiei Sale așteptăm cinstire și ascultare către Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, care l-a validat și al cărui membru este, precum și lucrare neobosită, jertfelnicie și slujire activă, bună înțelegere, înțelepciune părintească, dragoste față de preoți și dreptcredincioșii creștini din Eparhia Prea Sfîntiei Sale, fiind tuturor călăuză pentru păstrarea și întărirea dreptei credințe și a rînduielilor Bisericii noastre străbune.

Indeosebi, pe lîngă slujirea arhierescă ce-i revine prin Sfintele Canoane, precum și drep-

(Continuare în pag. a 2-a)

„...ÎȚI AMINTESC SĂ APRINZI ȘI MĂI MULT DIN NOU HĂRUL LUI
DUMNEZEU, CĂRE ESTE ÎN ȚINE, PRIN PUTEREA MÎINILOR MELE...”

H. TIMOTEI I.6

(Urmare din pag. întâi)

turile și îndatoririle prevăzute de Statutul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria încredințăm pe Prea Sfințitul Episcop SOFRONIE DRINCEC că este unicul arhiepiscop canonic și legal al preoților și credincioșilor din această Episcopie, în care temei îl îndemnăm și-i punem la inimă să lucreze pentru a aduna în jurul scaunului episcopal comunitățile bisericești ortodoxe care aparțin jurisdicțional Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria depunând neobosită stăruință pentru realizarea unității spirituale a tuturor credincioșilor și preoților acestei Episcopii, pentru împreună lucrare în via Bisericii Ortodoxe locale cu ceilalți ierarhi canonici din Ungaria ai Bisericii Ortodoxe Autocefale și să promoveze contacte și relații ecumenice cu celelalte Biserici creștine din Ungaria.

Rugăm pe Autotputernicul Dumnezeu ca prin mijlocirea sfinților Bisericii celei Una Sfință, Apostolească și Sobornicească și a tuturor sfinților odrăsliti din binecuvântatul pământ românesc să-l întărească pe Prea Sfințitul Episcop SOFRONIE DRINCEC în misiunea Sa, de arhiepiscop sufletesc al preoților și credincioșilor, încredințati lui spre păstorie, ajutându-l să-i păstreze în credința ortodoxă, în dragostea unul către altul, în iubirea de neam și semenă, în respectul frătesc față de cei cu care Dumnezeu i-a rânduit să conviețuiască în această parte a lumii și în păzirea legilor din țara în care trăiesc.

Cunoscându-i evlavia și credința tare, de care a dat dovadă în cinul monahal, pregătirea teologică și medicală universitară în țară și peste hotare, cunoștințele sale de limbi moderne, între care și limba maghiară, lucrarea sa misionară în rândurile tineretului ortodox român, ținuta impecabilă și râvna cu care a lucrat ca slujitor bisericesc la Mănăstirea Hodoș-Bodrog din județul Arad, ca inspector

cu probleme sociale la Centrul Eparhial Arad și ca Secretar al Cabinetului Patriarhal, prin care Ne-a încredințat despre vredniciile sale, tuturor celor din cinul preotesc și călugăresc, precum și a tuturor dreptcredincioșilor din de Dumnezeu păzita Episcopie Ortodoxă Română din Ungaria le recomandăm cu căldură și părintească dragoste pe Prea Sfințitul Episcop SOFRONIE DRINCEC, drept singurul Chi-

riarh canonic al lor, confirmat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, îndemnându-i să-l cinstească, ascultându-l cu toată dragostea și sprijinindu-l pentru conducerea treburilor bisericești, după rânduile canonice și statutare, dovedindu-se astfel, adevărați și buni fii duhovnicești, viețuind în pace și în bună înțelegere, întru toate uniți în jurul Arhiepiscopului, învățătorului și ocîrmuitorului lor duhovnicesc, care este urmaș canonic al Sfinților Apostoli ai Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Iar, ca să se împlinească, după cuviință, toată datina Sfintei noastre Biserici, înminăm GRAMATA PATRIARHALA pentru instalarea Prea Sfințitului SOFRONIE DRINCEC în scaunul de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria precum și toiagul de arhiepiscopire, în prezența înalților ierarhi ortodocși români și ai celorlalte Biserici Ortodoxe surori care au coliturghisit cu acest sfînt prilej, a clericilor și credincioșilor acestei Episcopii, invitați din România și din alte țări, precum și a înalțelor personalități din viața bisericească și viața publică a Ungariei.

Și, astfel, cu un cuget și o inimă, să preamărim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită Căreia i se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, la 21 februarie, anul mîntuirii noastre nouă sute nouăzeci și nouă.

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Prea Fericite Părinte Patriarh, Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți, Eminențele și Excelențele Voastre, Onorați reprezentanți ai autorităților centrale și locale maghiare și române, Prea cuvioși și Prea Cucerici Părinți, Prea Cuvioase Maici, Iubiți credincioși și credincioase,

Scumpă ne este prezența voastră, a tuturor, aici, în mijlocul comunității românilor din Ungaria, în aceste clipe istorice, ale hirotoniei și instalării primului episcop ortodox român în Ungaria.

Dragostea dumnezeiască v-a adus pe toți astăzi spre a fi împreună cu noi la acest început. Sunteți martorii unui eveniment istoric: venirea în scaunul episcopal de la Jula, după multă așteptare, a cuvenitului episcop. Astăzi, cînd am fost hirotonit arhieru și așezat în scaunul de episcop al Julei nu mă simt în stare să-I mulțumesc Bunului Dumnezeu pentru harul pe care l-a revărsat peste mine. Spun și eu, ca și Sfîntul Apostol Petru: „Jeși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos” (Luca 5, 8). Și recunosc înaintea voastră, a tuturor: „prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt” (I. Cor 15, 10), așa cum odinioară scria Sfîntul Apostol Pavel.

Astăzi, cu umila mea persoană s-a petrecut o minune: prin punerea mâinilor episcopilor pe capul meu, harul Duhului Sfînt. S-a pogorît peste mine înscriindu-mă în șirul neîntrerupt al episcopilor, șir care începe de la Sfinții Apostoli. Prin lucrarea dumnezeiască am fost și eu, ultimul dintre preoți, așezat în șirul lung al episcopilor neamului meu. Prin punerea mâinilor m-am adăugat, deși mărturisesc încă o dată înaintea voastră: sunt cu totul nevrednic! – m-am adăugat la șirul episcopilor care au păstorit în Câmpia Panoniei: Sfîntul Metodie, Arhiepiscopul Marii Morave și al Panoniei (†885), mitropolitul Sofronie al cetății Lipova și al Julei (1652), ca să amintesc doar atât.

Sunt copleșit de sfînte trăiri la gândul că pe întinderea țării binecuvîntate în care am fost chemat la slujire s-au născut oameni extraordinari cărora acum, prin hirotonie, cu nevrednicie mă alătur: Sfîntul Episcop Martin din Tours, născut la Sabaria, în Panonia și marele mitropolit al românilor din Transilvania și Ungaria Andrei baron de Șaguna, născut la Mișcolț în 1808.

Așadar, iată-mă: „vin, să fac voia Ta, Dumnezeu” (Evr. 10, 7) Nu voia mea cea păcătoasă, ci voia Ta cea sfîntă peste poporul Tău cel cuvîntător. Așa Te rog, Dumnezeu drepte, dă-mi putere ca, împreună cu preoții din jurul meu, să putem călăuzi spre mîntuire turma încredințată nouă.

Știu că misiunea și lucrarea la care sunt acum trimis nu este deloc ușoară. Am primit pe umeri omoforul care închipuie oaja pierdută. Va trebui să plec în căutarea ei. Oriunde s-ar ascunde. Oriunde ar fi pierdută.

O comunitate ce a fost atîta vreme lipsită

de un episcop în mijlocul ei nu poate să nu aibe probleme. De ordin spiritual, în primul rând, dar și materiale. Suntem nevoiți cu toții, împreună, episcop, preoți și credincioși să purtăm crucea episcopiei noastre pentru a ne putea mărturisii și trăi credința.

Suntem chemați la o deschidere totală către lumea intelectuală, către tinerii și copiii noștri, cărora va trebui să le propovăduim pe Hristos așa cum este El: viu și adevărat, la dispoziția tuturor, venit în lume pentru fiecare în parte.

Ne așteaptă o muncă grea. Vom reuși numai împreună. Și în Biserică și în lume. Lumea așteaptă mult de la noi. Și ca Biserică a lui Hristos, dar și ca și comunitate cu un rol special – acela de apropiere între două popoare, între două țări, între două tradiții care au în comun mai ales credința în Hristos Cel Răstignit și Învîiat, Domnul nostru.

Prea Fericite Voastră, Onorați oaspeți și iubiți frați și surori în Domnul,

Țin să mulțumesc înaintea de toate Domnului Dumnezeu pentru alegerea și rostul la care El m-a chemat, trecînd peste tinerețea mea, peste vulnerabilitatea mea, peste neputințele

mele. Cred și nădăjduiesc că mă va ocroti și ajuta și mai departe, pentru rugăciunile Prea Curatei Născătoare de Dumnezeu și ale Tuturor Sfinților.

Îndrept gînd de mulțumire către părinții mei trupești Maria și Petru, către bunicii mei, mutați la Domnul, care m-au învățat primele rugăciuni și calea bisericii. Mamei mele, în special, cele mai alese gînduri pentru devotamentul și iubirea ei, pentru înțelegerea și înțelepciunea cu care mi-a călăuzit pașii.

În aceste clipe sunt plin de recunoștință pentru învățătorii și profesorii mei, mai ales de la liceul Moise Nicoară din Arad, al cărui nume este legat de Jula. Cu bucurie mă gîndesc la profesorii de la medicină și de la teologie.

Mulțumesc părinților și maicilor duhovnicești de la mănăstirile de care sunt legat, fără a uita pe părinții și credincioșii din parohie.

Mă închin smerit celor care înaintea mea s-au ostenit și au făcut cu putință dănuirea comunității ortodoxe române din Ungaria și cîntarea episcopiei noastre. Și cer, în aceste clipe, rugăciunea înaintașilor: episcopi mitropoliți ai Lipovei, episcopi ai Ienopolei, episcopi Aradului, Prea Sfințitului Timotei în mod special, ai Oradiei, vrednicii părinți vicari Măndruțau și Misaroș, preoților slujitori, ca și

„Cu fiecare fir de răsuflare numele Domnului vom chema, ca să strigăm laolaltă-n sărbătoare, ca o singură făptură: ALILUIA!”

(Monahul Daniil – Imn-acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului, Condacul al IV-lea)

a tuturor credincioșilor care, prin prezența și mărturia lor au făcut cu putință dănuirea comunității noastre. Cu ei ne vom regăsi mereu în rugăciuni.

Onorată asistență,

Ne bucurăm de prezența Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist, Întăistătorul Bisericii Ortodoxe Române care, în urmă cu cinci ani s-a aflat iarăși între românii din Ungaria, cînd ne-a sfințit catedrala și biserica din Micherechi. Ceea ce ați săvârșit Prea Fericirea Voastră atunci se împlinește acum. De altfel, în 1950, ca episcop membru al Sfîntului Sinod ați fost martor la hotărîrea istorică de înființare a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Ceea ce nu s-a putut face atunci, prin voia lui Dumnezeu, se face acum.

Ne bucurăm mult pentru impresionantul număr de ierarhi – mitropoliți și episcopi ai Bisericii Ortodoxe Române care înfrumusețază sărbătoarea noastră, transformînd-o într-una a tuturor românilor. Spun aceasta pentru că suntem onorați de frații noștri din Basarabia, prin Înalt Prea Sfințitul Petru, Mitropolitul Basarabiei, de frații din țările Europei Centrale, prin Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Serafim, dar și de frații români din Jugoslavia, prin Prea Sfințitul Episcop al Caransebeșului Laurențiu, care este și locuitor de episcop al Vârșetului, Părintele spiritual al românilor din Banatul sârbesc.

Suntem cuprinși de emoții sfînte văzînd pe aproape toți ierarhii din Ardeal și Banat, cărora li s-a adăugat podoaba aleasă a unor ierarhi din toate celelalte regiuni ale României: Muntenia, Moldova, Oltenia, Bucovina.

În momentele acestea solemne, comuniunea cu celelalte Biserici din Ungaria ne dă curajul atît de necesar oricărui început. Ați slujit și v-ați împărtășit cu noi frați ortodocși maghiari și sârbi. Mulțumim Prea Fericitului Părinte Hristodul, Arhiepiscopul Atenei și a toată Elada pentru delegarea Părintelui Profesor Constantin la sărbătoarea noastră.

Ne bucură rugăciunea ce-am îndreptat-o către Dumnezeu pentru noi frații din Biserica Romei, atît din partea ritului latin, cît și a celui bizantin, precum și frații din Biserica Reformei. Vă mulțumim și vă dorim mereu aproape, mai ales la momentele dificile ale micii noastre comunități.

Mulțumim înalțelor oficialități maghiare și române prezente la sărbătoarea noastră. Îi asigurăm pe toți de devotamentul și respectul nostru.

Vom încerca din toate puterile să nu stricăm așteptările nimănui. Știu că se așteaptă mult de la noul episcop. Ușor nu va fi. Avem biserici de reparat. Vrem să înființăm noi parohii și să construim biserici. Am dori să întemeiem și comunități mănăstirești. Dar avem de zidit catedrale adevărate în sufletele credincioșilor noștri. Numai așa nu vom putea înfrăși cu demnitate la Judecata de apoi, împlinînd chemarea noastră în istorie.